

Europeiska unionens officiella tidning

C 281

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtioandra årgången

21 november 2009

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	I <i>Resolutioner, rekommendationer och yttranden</i>	
	YTTRANDEN	
	Rådet	
2009/C 281/01	Rådets yttrande om Cyperns uppdaterade stabilitetsprogram för 2008–2012	1
<hr/>		
	II <i>Meddelanden</i>	
	MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH ORGAN	
	Kommissionen	
2009/C 281/02	Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration (Ärende COMP/M.5512 – Electrabel/E.ON) ⁽¹⁾	6
2009/C 281/03	Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration (Ärende COMP/M.5683 – Brookfield/BBI/DBCT) ⁽¹⁾	6
2009/C 281/04	Förklarande anmärkningar till Europeiska gemenskapernas kombinerade nomenklatur	7

SV

Pris:
4 EUR

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

(forts. på nästa sida)

IV Upplysningar

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH ORGAN

Kommissionen

2009/C 281/05	Eurons växelkurs	9
2009/C 281/06	Information från medlemsstaterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG	10

UPPLYSNINGAR FRÅN MEDLEMSSTATERNA

2009/C 281/07	Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) ⁽¹⁾	11
2009/C 281/08	Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) ⁽¹⁾	17
2009/C 281/09	Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) ⁽¹⁾	22
2009/C 281/10	Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) ⁽¹⁾	27
2009/C 281/11	Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) ⁽¹⁾	32
2009/C 281/12	Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) ⁽¹⁾	37

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

YTTRANDEN

RÅDET

RÅDETS YTTRANDE

om Cyperns uppdaterade stabilitetsprogram för 2008–2012

(2009/C 281/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken ⁽¹⁾, särskilt artikel 5.3,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och

efter att ha hört Ekonomiska och finansiella kommittén.

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE.

- (1) Den 27 april 2009 granskade rådet Cyperns uppdaterade stabilitetsprogram för 2008–2012.
- (2) Cypern har på senare år upplevt en stark ekonomisk tillväxt på i genomsnitt 4 %, i ett läge med närmast full sysselsättning och låg inflation. Enligt kommissionens interimsprognos från januari 2009 dämpades BNP-tillväxten något till 3,7 % under 2008. På grund av fallande efterfrågan från utlandet beräknas BNP-tillväxten 2009 bromsa in till drygt 1 % och förbli positiv men ligga under potentialen 2010. De cypriotiska myndigheterna har sedan slutet av 2008 och i linje med den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa vidtagit olika finanspolitiska åtgärder för att stimulera den ekonomiska aktiviteten på motsvarande omkring 1½ % av BNP under 2009. Utöver dessa diskretionära åtgärder kommer avmattningen i kombination med ett tillväxtförlopp som genererar mindre skatteintäkter leda till ansträngda offentliga finanser. Cypern har också ett stort nettouplåningsbehov gentemot utlandet, vilket återspeglar inte bara den privata sektorns låga nettosparande utan också en försämring av de offentliga finansernas nettoställning. Cypern står därmed inför utmaningen att stärka tillväxten i en allvarlig och utdragen global konjunkturedgång och samtidigt åtgärda existerande makroekonomiska obalanser genom en fortsatt ansvarsfull finanspolitik. Långsiktigt behöver landet stärka de offentliga finansernas hållbarhet mot bakgrund av en åldrande befolkning.

⁽¹⁾ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1. De dokument som det hänvisas till i texten återfinns på http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (3) Enligt programmets bakomliggande makroekonomiska scenario beräknas den reala BNP-tillväxten sjunka från 3,8 % under 2008 till 2,1 % under 2009 för att därefter återgå till en genomsnittlig tillväxttakt på knappt 3 % under den återstående programperioden. Mot bakgrund av nu tillgängliga uppgifter⁽¹⁾ verkar scenariot baseras på optimistiska tillväxtantaganden för 2009 och därefter. I synnerhet baseras den beräknade förändringen i tillväxtens sammansättning i riktning mot ett mindre negativt bidrag från nettoexporten på en positiv exporttillväxt 2009, vilket förefaller optimistiskt mot bakgrund av nedgången i världshandeln och i den ekonomiska tillväxten bland Cyperns huvudsakliga handelspartner. Privatkonsumtionen och investeringarna beräknas dessutom utvecklas positivt efter 2009. Enligt programmet beräknas bytesbalansunderskottet som andel av BNP långsamt minska från 12,4 % 2008 till 10,2 % 2012 till följd av ett gradvis minskande underskott i varubalansen, vilket är förenligt med en mer måttlig ökning av den inhemska efterfrågan. Inflationsberäkningarna i programmet förefaller vara realistiska.
- (4) Under 2008 uppskattas överskottet i de offentliga finanserna ha sjunkit till 1 % av BNP, vilket är en minskning från 3,4 % av BNP 2007, och det strukturella saldot (dvs. det konjunkturrensade saldot exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder enligt den omräkning som gjorts av kommissionen på grundval av uppgifterna i programmet) ha minskat från 3½ % till ¾ % av BNP. Dessa förändringar avspeglar huvudsakligen inkomstbortfall på grund av dämpad aktivitet inom fastighetssektorn och i mindre grad utgiftsöverskridanden. Närmare bestämt stod subventioner och övriga utgifter vardera för en utgiftsökning med omkring ½ procentenhet av BNP. De ökade utgifterna till följd av torkan och med den sammanhängande utgifter för att upprätthålla vattenförsörjningen och kompensera jordbrukare uppgår till ¾ procentenheter av BNP. Sociala transfereringar och övriga åtgärder för social sammanhållning (till förmån för pensionärer, personer med rörelsehinder och andra bidragstagare) stod för nästan ½ procentenhet av BNP i extra utgiftsökningar. Överskottet 2008 ligger inte desto mindre över det mål på 0,5 % av BNP som fastställdes i 2007 års stabilitetsprogram tack vare högre intäkter än väntat, lägre räntebetalningar och en positiv baseffekt från 2007, då det slutgiltiga överskottet i de offentliga finanserna steg till 3,4 % av BNP jämfört med ett förväntat utfall på 1,5 %. Trots att den stora nedgången i det strukturella saldot påverkades av förlorade inkomster på grund av tillväxtens sammansättning, var finanspolitiken på det hela taget konjunkturförstärkande i en situation med fortsatt god konjunktur.
- (5) Enligt uppdateringen är det finanspolitiska målet 2009 ett underskott på 0,8 % av BNP, i stort sett i linje med kommissionens interimsprognos. Jämfört med målet om ett överskott på 1 % av BNP i 2009 års budgetlag (som godkändes av parlamentet den 18 december 2008), innebär det en nedskrivning med 1¾ procentenheter av BNP. Detta förklaras av en nedskrivning av de totala beräknade inkomsterna som är förenlig med lägre tillväxtberäkningar. I uppdateringen beräknas inkomstkvoten sjunka med 1½ procentenheter under 2009 jämfört med utfallet 2008, främst på grund av dämpad aktivitet inom fastighetssektorn och företagens lägre lönsamhet liksom avsaknaden av utdelningsinkomster från halvstatliga organisationer. De offentliga utgifterna beräknas endast öka svagt. Högre sociala transfereringar uppvägs av besparingar i räntebetalningar. Totalt sett kommer inriktningen av finanspolitiken i linje med den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa att vara expansiv under 2009, i storleksordningen 1½ % av BNP.
- (6) I programmet väntas det totala underskottet gradvis försämrats från ett mål på 0,8 % av BNP 2009 till 2,2 % 2012. Det primära överskottet kommer att minska i motsvarande mån från 1,5 % av BNP 2009 till 0,2 % 2011 och vändas till ett underskott på 0,2 % 2012. Det strukturella underskottet pekar på en försämring från ett underskott på ¾ % av BNP 2009 till ett underskott på omkring 2 % av BNP 2012 i ett läge med en förväntad ökande tillväxt. På grundval av den gemensamt överenskomna metoden uppvisar det strukturellt saldot en avsevärd avvikelse från det medelfristiga målet, definierat som offentliga finanser i balans i strukturella termer, från och med 2009. Den beräknade ökningen av budgetunderskottet förklaras främst av ökade löpande primära utgifter, särskilt sociala utgifter, löner och övriga utgifter. Den offentliga bruttoskulden, som 2008 uppskattas uppgå till 49,3 % av BNP, beräknas sjunka till 44,2 % av BNP 2012 tack vare varaktiga om än snabbt minskande primära överskott.
- (7) Det finns risk för att budgetutfallen blir sämre än vad som beräknas. Särskilt uppdateringens beräknade makroekonomiska scenario förefaller vara baserat på optimistiska tillväxtantaganden för hela

⁽¹⁾ I bedömningen beaktas särskilt kommissionens prognos från januari 2009, men även andra uppgifter som har blivit tillgängliga sedan dess.

programperioden. På inkomstsidan är riskerna för de offentliga finanserna framför allt 2009–2010 större än under tidigare år och förknippas med en möjlig kraftigare nedgång i ekonomin och omläggning av den ekonomiska tillväxtens sammansättning mot en lägre andel skatteintäkter. Mot bakgrund av den förväntade konjunkturavmattningen och trycket att stimulera den inhemska efterfrågan genom ökade offentliga utgifter är risken för potentiella budgetöverskridanden inte försumbar. Skuldkvoten kan komma att utvecklas mindre gynnsamt än vad som beräknas i uppdateringen med tanke på de risker som är förenade med det makroekonomiska scenariot och de finanspolitiska målen.

- (8) Den åldrande befolkningens långsiktiga effekter på de offentliga finanserna är högre än för EU-länderna i genomsnitt, framför allt på grund av den relativt stora ökningen av pensionsutgifternas andel av BNP under de närmaste årtiondena, delvis beroende på att pensionssystemet fortfarande befinner sig i en uppbyggnadsfas. I programmet inkluderas en nyligen antagen pensionsreform som beräknas dämpa pensionsutgifternas ökningstakt. Så länge som de uppdaterade beräkningarna inte har slutligt validerats av kommittén för ekonomisk politik, kan de dock bara anses vara "nationella beräkningar". Medan ställningen i de offentliga finanserna 2008 förmodas ha bidragit till att delvis uppväga den beräknade långsiktiga effekten på de offentliga finanserna av en åldrande befolkning, skulle programmets beräknade utveckling av de offentliga finanserna leda till det motsatta. Att förbättra det primära saldot på medellång sikt och genomföra ytterligare åtgärder för att begränsa den betydande ökningen av åldersrelaterade utgifter skulle bidra till att minska de stora riskerna för de offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt.
- (9) Cyperns finanspolitiska ramverk har under tidigare år visat goda resultat genom att överträffa de finanspolitiska målen i en situation med kraftig ekonomisk tillväxt. Ramverket har den senaste tiden förbättrats genom införandet av ett system för ekonomistyrning, *Financial Management Accounting System* (FIMAS), det stegvisa införandet från och med 2006 av en treårig medelfristig budgetram (MTBF) samt införandet av programbudgetering (PPB) 2007. Hitillsvarande praxis att anta tilläggsbudgetar under årets lopp har lett till en ökning av löpande utgifter utöver den avsedda omfördelningen av offentliga medel. Enligt programmet beräknas denna praxis komma att upphöra när den nya budgetramen fullt ut genomförts och denna kommer att leda till en mer effektiv och rationell budgetprocess och bidra till att hålla utgifterna under kontroll. Samtidigt avser det nya budgetförslaget att skapa en solid grund för att omfördela utgifter till förmån för tillväxtfrämjande verksamhet i enlighet med de prioriteringar som anges i det nationella reformprogrammet. Det nya ramverket har dock fortfarande endast börjat genomföras och väntas först 2012 vara helt infört.
- (10) Den cypriotiska regeringen har inte antagit något specifikt paket för att stabilisera finanssektorn. För att öka förtroendet för banksystemet har emellertid insättargarantin höjts från 40 000 euro till 100 000 euro. Vidare emitterade regeringen skattkamarväxlar i början av januari 2009, med förfallodag i oktober 2009, vilket förlängdes till december 2009, för kortfristiga finansieringsbehov och för att öka likviditeten i banksystemet. Det totala värdet ligger i storleksordningen 1,4 miljarder euro (8 % av BNP), varav omkring hälften kommer att deponeras i banker och kreditinstitut.
- (11) Den cypriotiska regeringen beslutade om diskretionära finanspolitiska åtgärder för att motverka konjunkturbedgången. Stimulanspaketet för 2009 ligger i linje med den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa och utgör ett väl anpassat svar på konjunkturbedgången genom att erbjuda ett tillfälligt stöd till den ekonomiska aktiviteten under 2009. Den totala budgetkostnaden uppgår till omkring 1½ % av BNP, varav ¼ procentenhet redan har medräknats i 2009 års budget. Paketet syftar till att mildra krisens effekter för de mest utsatta sektorerna, särskilt byggsektorn (1¼ % av BNP) och turistnäringen (omkring ¼ %). Regeringen har också antagit en riktad åtgärd för att tillhandahålla egnahems-lån på gynnsamma villkor till familjer med låga inkomster, med en uppskattad effekt på den offentliga skulden på omkring 1 % av BNP under perioden 2009–2013. Detta paket kommer i rätt tid, är riktat och tillfälligt. Det uppfyller de främsta ekonomisk-politiska målen på kort sikt. I uppdateringen ingår också en rad strukturella åtgärder, som utgör en del av det politiska reformprogrammet på längre sikt, men som bidrar till att åtgärda de aktuella svårigheterna på grund av konjunkturbedgången. Dessa åtgärder har samband med det reformprogram på medellång sikt och de landsspecifika rekommendationer som kommissionen föreslog den 28 januari 2009 inom ramen för Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning. De syftar till att höja tillväxtpotentialen, stärka konkurrenskraften och utveckla det fysiska och mänskliga kapitalet.

- (12) Den övergripande finanspolitiska inriktningen är expansiv under hela programperioden. Närmare bestämt föreligger det en väsentlig ökning av budgetunderskottet från och med 2009, vilket innebär en avsevärd avvikelse från det medelfristiga målet, vilket är problematiskt i ljuset av de betydande externa obalanserna i Cyperns ekonomi. Med tanke på att riskerna på medellång sikt snarast är nedåtrisker, kan de finanspolitiska målen komma att underskridas. Eftersom Cypern med tanke på landets höga externa nettouplåning endast har ett begränsat manöverutrymme för finanspolitiken, är en ytterligare försämring av de offentliga finanserna under programmets sista år inte förenlig med korrigeringen av landets obalanser och anpassningen för att uppnå det medelfristiga målet.
- (13) När det gäller uppgiftskraven i uppförandekoden för stabilitets- och konvergensprogram, innehåller programmet samtliga obligatoriska och nästan alla frivilliga uppgifter⁽¹⁾.

Sammantaget är slutsatsen att den finanspolitiska inriktningen 2009 kommer att bli expansiv till följd av att man beslutat om betydande stimulansåtgärder under 2009 i linje med den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa. Under de påföljande åren beräknas balansen i de offentliga finanserna fortlöpande försämrats. De förmodade lättnaderna i finanspolitiken förefaller inte vara motiverade mot bakgrund av de relativt goda ekonomiska utsikterna och den föreliggande stora externa obalansen. Mot bakgrund av den starkt försämrade globala konjunkturen är den finanspolitiska strategin dessutom förenad med betydande nedåtrisker, genom att de tillväxtantaganden som ligger till grund för programmets makroekonomiska scenario är optimistiska. Mot bakgrund av de stora externa obalanserna bör upprätthållandet av en ansvarsfull politik och en förstärkning av hållbarheten i de offentliga finanserna prioriteras högt. En avgörande utmaning för finanspolitiken i Cypern består därför i att ha kontroll över de löpande utgifterna och undvika en konjunkturförstärkning. Vidare är det viktigt att främja de offentliga finansernas kvalitet också för att understödja en smidig anpassning av ekonomin mot bakgrund av dess rådande obalanser.

Mot bakgrund av denna bedömning uppmanas Cypern till följande:

- i) Att genomföra finanspolitiken för 2009 som planerat i linje med den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa och inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten, samtidigt som en ytterligare försämring av de offentliga finanserna under 2009 i förhållande till målet undviks.
- ii) Att vända den beräknade ökningen av budgetunderskottet från 2010 och framåt genom att begränsa ökningen av utgifterna i syfte att säkerställa en sund ställning i de offentliga finanserna på medellång sikt.
- iii) Att mot bakgrund av de beräknade effekterna av en åldrande befolkning på de offentliga utgifterna stärka de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet genom att fullfölja reformerna av pensions- och hälso-/sjukvårdssystemen.

Jämförelse av nyckeltal i makroekonomiska beräkningar och budgetberäkningar

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Real BNP (förändring i %)	SP jan. 2009	4,4	3,8	2,1	2,4	3,0	3,2
	KOM jan. 2009	4,4	3,6	1,1	2,0	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	4,2	4,1	4,0	4,0	4,0	i.u.
HIKP-inflation (%)	SP jan. 2009	2,2	4,4	2,0	2,5	2,5	2,5
	KOM jan. 2009	2,2	4,4	2,0	2,3	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	2,2	2,5	2,0	2,0	2,0	i.u.
Produktionsgap ⁽¹⁾ (% av potentiell BNP)	SP jan. 2009	0,2	0,8	- 0,1	- 0,6	- 0,5	- 0,2
	KOM jan. 2009 ⁽²⁾	1,1	1,9	0,5	0,1	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	- 0,7	- 0,6	- 0,6	- 0,4	i.u.	i.u.
Finansiellt nettosparande (saldo i bytes- och kapitalbalans) (% av BNP)	SP jan. 2009	- 11,7	- 12,4	- 12,1	- 11,5	- 10,9	- 10,2
	KOM jan. 2009	- 9,7	- 13,2	- 11,8	- 10,8	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	- 6,6	- 6,5	- 6,3	- 5,9	- 5,6	i.u.

⁽¹⁾ I synnerhet lämnas inga uppgifter om saldot i primära inkomster och transfereringar.

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Offentliga inkomster (% av BNP)	SP jan. 2009	46,4	45,3	43,8	44,0	44,4	44,8
	KOM jan. 2009	46,4	45,6	44,1	44,1	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	45,9	44,3	44,5	44,6	44,7	i.u.
Offentliga utgifter (% av BNP)	SP jan. 2009	42,9	44,3	44,6	45,5	46,3	47,1
	KOM jan. 2009	42,9	44,7	44,7	45,1	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	44,4	43,8	44,0	44,0	44,1	i.u.
Saldo i de offentliga finanserna (% av BNP)	SP jan. 2009	3,4	1,0	- 0,8	- 1,4	- 1,9	- 2,2
	KOM jan. 2009	3,4	1,0	- 0,6	- 1,0	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	1,5	0,5	0,5	0,7	0,7	i.u.
Primärt saldo (% av BNP)	SP jan. 2009	6,5	3,9	1,5	0,8	0,2	- 0,2
	KOM jan. 2009	6,5	3,9	1,8	1,2	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	4,7	3,4	2,9	2,9	2,8	i.u.
Konjunkturrensat saldo ⁽¹⁾ (% av BNP)	SP jan. 2009	3,4	0,7	- 0,8	- 1,2	- 1,7	- 2,1
	KOM jan. 2009	3,0	0,2	- 0,8	- 1,1	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	1,8	0,7	0,7	0,8	0,7	i.u.
Strukturellt saldo ⁽²⁾ (% av BNP)	SP jan. 2009	3,4	0,7	- 0,8	- 1,2	- 1,7	- 2,1
	KOM jan. 2009	3,0	0,2	- 0,8	- 1,1	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	0,3	0,7	0,7	0,8	0,7	i.u.
Offentlig bruttoskuld (% av BNP)	SP jan. 2009	59,4	49,3	46,8	45,4	44,2	44,2
	KOM jan. 2009	59,4	48,1	46,7	45,7	i.u.	i.u.
	KP dec. 2007	60,0	48,5	45,3	43,8	40,5	i.u.

Anmärkningar:

⁽¹⁾ Programmens produktionsgap och konjunkturrensade saldon har räknats om av kommissionen, med utgångspunkt i uppgifterna i dessa.

⁽²⁾ Baserat på en beräknad potentiell tillväxt på 3,1 %, 2,8 %, 2,6 % respektive 2,4 % under perioden 2007–2010.

⁽³⁾ Konjunkturrensat saldo exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder. Varken det senaste programmet eller kommissionens interimsprognoz från januari 2009 innehåller några engångsåtgärder eller andra tillfälliga åtgärder.

Källor:

Stabilitetsprogrammet (SP), kommissionens interimsprognoz från januari 2009 (KOM) och kommissionens beräkningar.

II

*(Meddelanden)*MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH
ORGAN

KOMMISSIONEN

Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration**(Ärende COMP/M.5512 – Electrabel/E.ON)***(Text av betydelse för EES)*

(2009/C 281/02)

Kommissionen beslutade den 16 oktober 2009 att inte göra invändningar mot den anmälda koncentrationen ovan och att förklara den förenlig med den gemensamma marknaden. Beslutet grundar sig på artikel 6.1 b) i rådets förordning (EG) nr 139/2004. Beslutet i sin helhet finns bara på engelska och kommer att offentliggöras efter det att eventuella affärshemligheter har tagits bort. Det kommer att finnas tillgängligt

- under rubriken koncentrationer på kommissionens webbplats för konkurrens (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Denna webbplats gör det möjligt att hitta enskilda beslut i koncentrationsärenden, även uppgifter om företag, ärendenummer, datum och sektorer,
- i elektronisk form på webbplatsen EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/sv/index.htm>) under dokumentnummer 32009M5512. EUR-Lex ger tillgång till gemenskapslagstiftningen via Internet.

Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration**(Ärende COMP/M.5683 – Brookfield/BBI/DBCT)***(Text av betydelse för EES)*

(2009/C 281/03)

Kommissionen beslutade den 13 november 2009 att inte göra invändningar mot den anmälda koncentrationen ovan och att förklara den förenlig med den gemensamma marknaden. Beslutet grundar sig på artikel 6.1 b) i rådets förordning (EG) nr 139/2004. Beslutet i sin helhet finns bara på engelska och kommer att offentliggöras efter det att eventuella affärshemligheter har tagits bort. Det kommer att finnas tillgängligt

- under rubriken koncentrationer på kommissionens webbplats för konkurrens (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Denna webbplats gör det möjligt att hitta enskilda beslut i koncentrationsärenden, även uppgifter om företag, ärendenummer, datum och sektorer,
- i elektronisk form på webbplatsen EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/sv/index.htm>) under dokumentnummer 32009M5683. EUR-Lex ger tillgång till gemenskapslagstiftningen via Internet.

Förklarande anmärkningar till Europeiska gemenskapernas kombinerade nomenklatur

(2009/C 281/04)

I enlighet med artikel 9.1 a andra strecksatsen i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan ⁽¹⁾ ändras de förklarande anmärkningarna till Europeiska gemenskapernas kombinerade nomenklatur ⁽²⁾ på följande sätt:

På sidan 371:

**8701 90 11 Andra slag
till
8701 90 90**

Befintlig text ska ersättas med följande:

”Dessa undernummer omfattar så kallade 'terränghjulingar' avsedda att användas som traktorer, med följande särskilda kännetecken (eller karakteristika):

- en enda sadel, avsedd endast för föraren; fordonet är inte avsett för transport av andra personer;
- styrning med hjälp av ett styre försett med två handtag på vilka styrreglagen är monterade; styrningen sker genom att framhjulen vrids enligt samma princip som vid bilstyrning (Ackermanprincipen);
- bromsar på alla hjulen;
- automatisk koppling och backväxel;
- motor som är särskilt avsedd för användning i svår terräng och som ger tillräcklig dragkapacitet på låga varv för att kunna dra tillkopplad utrustning;
- kraftöverföring till hjulen med hjälp av axlar, och inte med en kedja;
- däck med grovt utformade mönster lämpliga för körning i svår terräng;
- en kopplingsanordning, oavsett typ, t.ex. en draganordning utformad så att fordonet kan dra eller skjuta åtminstone två gånger fordonets egen torrvikt;
- dragkapacitet för ett icke-bromsat släp med en vikt motsvarande åtminstone två gånger fordonets egen torrvikt.

Fordon som uppfyller alla dessa kriterier och överensstämmer med de förklarande anmärkningarna till undernummer 8701 90 11 till 8701 90 50 ska klassificeras som jordbruks- eller skogsbrukstraktorer. Annars omfattas de av undernummer 8701 90 90.

Om de inte uppfyller ovanstående kriterier ska de så kallade 'terränghjulingarna' klassificeras under nummer 8703.

Dessa undernummer omfattar inte heller så kallade 'fyrhjulingar' eller 'Quads' (nummer 8703 eller undernummer 9503 00 10 (se de förklarande anmärkningarna till detta undernummer)).”

På sidan 372:

**8701 90 11 Jordbrukstraktorer (med undantag av traktorer som framförs av gående) samt skogsbrukstraktorer
till
med hjul
8701 90 50**

Befintlig text ska ersättas med följande:

”Dessa undernummer omfattar jordbruks- och skogsbrukstraktorer med minst tre hjul som på grund av sin konstruktion eller utrustning är klart avsedda att användas inom jordbruk, trädgårdsskötsel eller skogsbruk.

Fordon av detta slag har normalt en maximihastighet på högst 45 km/tim.

⁽¹⁾ EGT L 256, 7.9.1987, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 133, 30.5.2008, s. 1.

Motorerna kan åstadkomma maximal dragkraft, med hjälp av t.ex. en differentialspär.

Däcken har grovt utformade mönster, lämpliga för användning inom jordbruk, trädgårdsskötsel eller skogsbruk.

Jordbrukstraktorer är i allmänhet utrustade med en hydraulisk anordning som gör det möjligt att höja eller sänka jordbruksredskapen (harvar, plogar, osv.), ett kraftuttag som gör det möjligt att utnyttja motorns effekt för drift av andra apparater eller redskap och en kopplingsanordning för släpfordon. De kan också vara utrustade med en hydraulisk anordning för drift av hanteringsutrustning (hölare, gödsellastare, osv.) då dessa kan anses som tillbehör.

Undernumren omfattar också specialbyggda jordbrukstraktorer, t.ex. traktorer med upphöjt underrede (grensletraktorer) som används i vingårdar och plantskolor samt traktorer för sluttningar och redskapsbärare.

Utbytbara jordbruksredskap klassificeras enligt sina respektive nummer även om de föreligger tillsammans med traktorn och även om de är monterade på denna (nr 8432, 8433, osv.).

Skogsbrukstraktorer kännetecknas särskilt av att de är försedda med en fast vinsch för att kunna dra timmerstockar.

Enligt anmärkning 2 till detta kapitel kan traktorer enligt dessa undernummer också ha vissa särskilda kännetecken (eller karakteristika) som gör det möjligt att i samband med deras huvudsakliga användning medföra jordbruks- eller skogsbruksredskap, verktyg, gödselmedel, utsäde, osv.

Undernumren omfattar inte gräsklippningsmaskiner (benämnda åkbara gräsklippningsmaskiner eller trädgårdstraktorer) med permanent monterat klippaggregat och ett enda kraftuttag endast avsett för driften av klippaggregatet (se de förklarande anmärkningarna till nr 8433)."

IV

(Upplysningar)

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH
ORGAN

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾

20 november 2009

(2009/C 281/05)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	US-dollar	1,4815	AUD	australisk dollar	1,6299
JPY	japansk yen	131,87	CAD	kanadensisk dollar	1,5876
DKK	dansk krona	7,4416	HKD	Hongkongdollar	11,4816
GBP	pund sterling	0,89915	NZD	nyzeeländsk dollar	2,0530
SEK	svensk krona	10,3543	SGD	singaporiensk dollar	2,0596
CHF	schweizisk franc	1,5126	KRW	sydkoreansk won	1 717,07
ISK	isländsk krona		ZAR	sydafrikansk rand	11,2443
NOK	norsk krona	8,4250	CNY	kinesisk yuan renminbi	10,1154
BGN	bulgarisk lev	1,9558	HRK	kroatisk kuna	7,3281
CZK	tjeckisk koruna	25,887	IDR	indonesisk rupiah	14 026,59
EEK	estnisk krona	15,6466	MYR	malaysisk ringgit	5,0156
HUF	ungersk forint	269,68	PHP	filippinsk peso	69,779
LTL	litauisk litas	3,4528	RUB	rysk rubel	43,0800
LVL	lettisk lats	0,7083	THB	thailändsk baht	49,260
PLN	polsk zloty	4,1523	BRL	brasiliansk real	2,5734
RON	rumänsk leu	4,2845	MXN	mexikansk peso	19,3928
TRY	turkisk lira	2,2196	INR	indisk rupie	69,0470

⁽¹⁾ Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

Information från medlemsstaterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG

(2009/C 281/06)

Följande medlemsstater har informerat kommissionen om att de i enlighet med artikel 1.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar har beslutat att inte tillämpa bestämmelserna i bilaga III avsnitt III.1 (ADN) i ovan nämnda direktiv:

- Konungariket Danmark
 - Republiken Estland
 - Irland
 - Republiken Grekland
 - Konungariket Spanien
 - Republiken Cypern
 - Republiken Lettland
 - Republiken Litauen
 - Republiken Malta
 - Republiken Portugal
 - Republiken Slovenien
 - Slovakien
 - Republiken Finland
 - Konungariket Sverige
 - Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland
-

UPPLYSNINGAR FRÅN MEDLEMSSTATERNA

Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/07)

Referensnummer för statligt stöd	X 192/08
Medlemsstat	Italien
Medlemsstatens referensnummer	—
Regionens namn (NUTS)	Emilia-Romagna Artikel 87.3 b
Stödbeviljande myndighet	Direzione Generale Cultura Formazione Lavoro Viale Aldo Moro 38 40127 Bologna BO ITALIA http://www.regione.emilia-romagna.it
Stödåtgärdens titel	Aiuti destinati alle imprese operanti nel territorio della Regione appartenenti ai settori esposti alla concorrenza internazionale e che sono rivolti alla prima formazione, alla riqualificazione ed aggiornamento dei loro addetti, con particolare riguardo alle fasce deboli
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Delibera di Giunta regionale n. 1968 del 24.11.2008 (Bollettino Ufficiale della Regione Emilia-Romagna — Parte II — n. 213 del 17 dicembre 2008)
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.form-azione.it/operatori/regimi_aiuti.htm
Åtgärdstyp	Stödordning
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—
Varaktighet	24.11.2008–30.6.2014
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	6,00 EUR (i miljoner)
För garantier	—
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag
Hänvisning till kommissionens beslut	—
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	«Programma Operativo della Regione Emilia-Romagna FSE Obiettivo 2 «Competitività regionale e occupazione» 2007-2013», approvato dalla Commissione Europea con decisione C(2007) 5327 del 26.10.2007 — 7,20 milioni di EUR

Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Särskild utbildning (artikel 38.1)	25 %	20 %
Allmän utbildning (artikel 38.2)	60 %	20 %
Referensnummer för statligt stöd	X 193/08	
Medlemsstat	Frankrike	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	France Blandade områden	
Stödbeviljande myndighet	Le Ministère de l'agriculture et de la pêche (CASDAR) Les collectivités territoriales qui souhaite Ministère de l'agriculture et de la pêche Direction générale de l'enseignement et de la recherche SESRI, sous-direction de l'innovation 1 ter avenue de Lowendal 75700 Paris 07 SP FRANCE http://agriculture.gouv.fr/sections/thematiques/recherche-developpement	
Stödåtgärdens titel	Aides à la recherche et au développement agricole	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Loi de finances 2005-1719 du 30 décembre 2005 article 52 III, pour 2006, publiée au journal officiel du 31 décembre 2005; articles L 820-1 à 3 du code rural; articles D 821-1 et 15, R-821-13 et 16, R-822-1, L-611-1 et 14 et suivants du code rural; arrêté du 19 octobre 2006 relatif à l'élaboration et à l'évaluation du programme national de développement agricole et rural.	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://agriculture.gouv.fr/sections/thematiques/recherche-developpement	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring N 189/03	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtill	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	120,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Stöd till forskning och utveckling inom jordbruks- och fiskerisektorerna (artikel 34)	100 %	—

Referensnummer för statligt stöd	X 1/09	
Medlemsstat	Förenade kungariket	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Wales Artikel 87.3 a, Artikel 87.3 b, Icke stödområden	
Stödbeviljande myndighet	Welsh Assembly Government Plas Glyndwr Kingsway Cardiff CF10 3AH UNITED KINGDOM http://new.wales.gov.uk	
Stödåtgärdens titel	Welsh Assembly Government Support for Training	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Learning and Skills Act 2000 (Section 34) http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts2000/ukpga_20000021_en_1 Education Act 2002 (Section 14) http://www.opsi.gov.uk/ACTS/acts2002/ukpga_20020032_en_1 Government of Wales Act 2006 (Section 80) http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2006/ukpga_20060032_en_1	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://wales.gov.uk/docs/det/report/081217stateaidsupportfortrainingschemei.pdf?lang=en	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	16,20 GBP (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån, Räntesubvention, Bidrag, Lån med återbetalningsskyldighet	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	European Social Fund (ESF) — GBP 38,00 million	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Särskild utbildning (artikel 38.1)	25 %	20 %
Allmän utbildning (artikel 38.2)	60 %	20 %
Referensnummer för statligt stöd	X 2/09	
Medlemsstat	Österrike	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Steiermark Blandade områden	

Stödbeviljande myndighet	Steierische Wirtschaftsförderungsgesellschaft m. b. H. (SFG) Nikolaiplatz 2 8020 Graz ÖSTERREICH http://www.sfg.at	
Stödåtgärdens titel	Richtlinie für die steierische Wirtschaftsförderung	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Steiermärkisches Wirtschaftsförderungsgesetz 2001 (LGBl. Nr. 14/2002, Novelle LGBl. Nr. 98/2007) Richtlinie für die steierische Wirtschaftsförderung (GZ: A14-10-2/2008-207 vom 22.12.2008)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.sfg.at/downloads/docs/4251_2_207RSA_Beilage_Richtlinie_20081222.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2009	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	100,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	Regionale Wettbewerbsfähigkeit Steiermark 2007—2013 (genehmigt von der Europäischen Kommission am 4. Mai 2007 CCI: 2007AT162PO007) — 155,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	15 %	20 %
Stöd till nystartade små företag (artikel 14)	100 %	—
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—
Stöd till små företag som nyligen bildats av kvinnliga företagare (artikel 16)	100 %	—
Investeringsstöd till företag som går längre än gemenskapsnormerna eller höjer nivån på miljöskyddet i avsaknad av gemenskapsnormer (artikel 18)	35 %	20 %
Stöd till förvärv av nya transportfordon som går längre än gemenskapsnormerna eller höjer nivån på miljöskyddet i avsaknad av gemenskapsnormer (artikel 19)	35 %	20 %

Stöd till små och medelstora företag för tidig anpassning till framtida gemenskapsnormer (artikel 20)	15 %	—
Stöd till miljöinvesteringar i energisparande åtgärder (artikel 21)	60 %	20 %
Stöd till miljöinvesteringar i högeffektiv kraftvärme (artikel 22)	45 %	20 %
Stöd till miljöinvesteringar för att främja energi från förnybara energikällor (artikel 23)	45 %	20 %
Stöd för miljöstudier (artikel 24)	50 %	20 %
Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag (artikel 26)	50 %	—
Stöd till små och medelstora företags deltagande i mässor (artikel 27)	50 %	—
Stöd för tekniska genomförbarhetsstudier (artikel 32)	75 %	—
Stöd för små och medelstora företags kostnader för industriell äganderätt (artikel 33)	50 %	—
Stöd till nystartade innovativa företag (artikel 35)	1 250 000 EUR	—
Stöd för innovationsrådgivningstjänster och stöd för innovationsstödjande tjänster (artikel 36)	200 000 EUR	—
Stöd för att hyra in högkvalificerad personal (artikel 37)	200 000 EUR	—
Särskild utbildning (artikel 38.1)	25 %	20 %
Allmän utbildning (artikel 38.2)	60 %	20 %
Referensnummer för statligt stöd	X 3/09	
Medlemsstat	Italien	
Medlemsstatens referensnummer	Italy	
Regionens namn (NUTS)	Lombardia Artikel 87.3 b	
Stödbeviljande myndighet	Lombardy region +12 Chambers of Commerce of Lombardy provinces (BG, BS, CR, CO, LC, LO, MN, MI, MB, PV, SO, VA) Regione Lombardia Via Pola 14 20124 Milano MI ITALIA http://www.regione.lombardia.it , http://www.bg.camcom.it , http://www.bs.camcom.it , http://www.cciaa.cremona.it , http://www.co.camcom.it , http://www.lc.camcom.it , http://www.lo.camcom.it , http://www.mn.camcom.it , http://www.mi.camcom.it , http://www.mn.camcom.it , http://www.pv.camcom.it , http://www.so.camcom.it , http://www.va.camcom.it	
Stödåtgärdens titel	Micromacro: bando per micro progetti a dimensione regionale e macro progetti su grandi aree geografiche per l'internazionalizzazione delle PMI	

Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	BURL N. 51 15.12.2008 (S.O.)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.infopoint.it/pdf/2008/01510.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	15.12.2008–15.9.2011	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	3,50 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag (artikel 26)	50 %	—
Stöd till små och medelstora företags deltagande i mässor (artikel 27)	50 %	—

Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/08)

Referensnummer för statligt stöd	X 43/09	
Medlemsstat	Förenade kungariket	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	North Eastern Scotland, Eastern Scotland, South Western Scotland Artikel 87.3 b Icke stödområden	
Stödbeviljande myndighet	Scottish Enterprise 150 Broomielaw Atlantic Quay Glasgow G2 8LU UNITED KINGDOM http://www.scotent.co.uk	
Stödåtgärdens titel	Scottish Enterprise Business Support Scheme 2009-2013	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Enterprise and New Towns (Scotland) Act 1990, as amended on 1 April 2001 by Scottish Statutory Instrument 2001 No 126 http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1990/ukpga_19900035_en_1 European Communities Act 1972 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts1972/ukpga_19720068_en_1	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.scottish-enterprise.com/publications/scottish_enterprise_business_support_scheme_2009.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	15,00 GBP (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	LUPS/ERDF/2008/1/2/0195 — GBP 0,55 million	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—
Stöd för miljöstudier (artikel 24)	50 %	—
Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag (artikel 26)	50 %	—
Stöd till små och medelstora företags deltagande i mässor (artikel 27)	50 %	—

Referensnummer för statligt stöd	X 44/09	
Medlemsstat	Slovenien	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Slovenia Artikel 87.3 a	
Stödbeviljande myndighet	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Kotnikova 5 SI-1000 Ljubljana SLOVENIJA http://www.mddsz.gov.si/	
Stödåtgärdens titel	Programi zaposlovanja	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Katalog ukrepov aktivne politike zaposlovanja http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumentipdf/katalog_apz_07_08_dec08.pdf	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumentipdf/katalog_apz_07_08_dec08.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2010	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	9,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, ki ga je Komisija potrdila z Odločbo št. K(2007) 5744 dne 21.11.2007 (CCI 2007 SI 051 PO 001). Udeležba ESS sredstev v višini 85 % – 13,60 EUR (v milijonih)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Stöd i form av lönesubventioner för rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar (artikel 40)	50 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 45/09	
Medlemsstat	Nederländerna	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Noord-Nederland Artikel 87.3 b	

Stödbeviljande myndighet	Samenwerkingsverband Noord-Nederland Postbus 779 9700 AT Groningen NEDERLAND http://www.snne.eu	
Stödåtgärdens titel	Investeringspremieregeling Noord-Nederland 2008	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Verordening (van 12 december en 19 december) van Provinciale Staten van Groningen, Drenthe en Fryslân op grond van artikel 145 van de Provinciewet houdende regels betreffende de subsidiëring van activiteit op het terrein van investeringen aan stuwende ondernemingen	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.snn.eu/sjablonen/1/infotype/webpage/view.asp?objectID=1254	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XR 77/08	
Varaktighet	1.1.2008–31.12.2010	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	22,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	15 %	10 %
Referensnummer för statligt stöd	X 46/09	
Medlemsstat	Slovakien	
Medlemsstatens referensnummer	MF/8527/2009-832	
Regionens namn (NUTS)	Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko Artikel 87.3 a	
Stödbeviljande myndighet	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky Mierová 19 827 15 Bratislava 212 SLOVENSKO/SLOVAKIA http://www.economy.gov.sk	
Stödåtgärdens titel	Schéma štátnej pomoci na podporu inovácií prostredníctvom projektov priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja	

Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov Zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.justice.gov.sk/h.aspx?pg=r2&htm=http://www.justice.gov.sk/ovest/ov8/12/240/ov240A.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	12.12.2008–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	20,07 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Industriell forskning (artikel 31.2 b)	50 %	—
Experimentell utveckling (artikel 31.2 c)	25 %	20 %
Stöd för tekniska genomförbarhetsstudier (artikel 32)	50 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 47/09	
Medlemsstat	Förenade kungariket	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	North Eastern Scotland, Eastern Scotland, South Western Scotland Artikel 87.3 b Icke stödområden	
Stödbeviljande myndighet	Scottish Enterprise 150 Broomielaw Atlantic Quay Glasgow G2 8LU UNITED KINGDOM http://www.scotent.co.uk	
Stödåtgärdens titel	Scottish Enterprise Training Scheme 2009-2013	

Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Enterprise and New Towns (Scotland) Act 1990, as amended on 1 April 2001 by Scottish Statutory Instrument 2001 No 126 http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1990/ukpga_19900035_en_1 European Communities Act 1972 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts1972/ukpga_19720068_en_1	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.scottish-enterprise.com/publications/scottish_enterprise_training_scheme_2009.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	5,00 GBP (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Särskild utbildning (artikel 38.1)	25 %	20 %
Allmän utbildning (artikel 38.2)	60 %	20 %

Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/09)

Referensnummer för statligt stöd	X 66/09	
Medlemsstat	Italien	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Puglia Artikel 87.3 a	
Stödbeviljande myndighet	Regione Puglia — Area Politiche per lo Sviluppo, il Lavoro e l'Innovazione Corso Sonnino 177 70121 Bari BA ITALIA http://www.sistema.puglia.it http://www.regione.puglia.it	
Stödåtgärdens titel	«Regolamento per aiuti alle piccole imprese innovative operative e di nuova costituzione»	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	L.R. n. 7 del 12.5.2004, articolo 44, comma 3 «Statuto della Regione Puglia» L.R. n. 10 del 26.6.2004, regolamento n. 20 del 14.10.2008 adottato con DGR n. 1816 del 30.9.2008	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.sistema.puglia.it	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.3.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	10,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	PO Fesr Puglia 2007/2013 — 5,00 milioni di EUR	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Stöd till nystartade innovativa företag (artikel 35)	1 500 000 EUR	—

Referensnummer för statligt stöd	X 69/09	
Medlemsstat	Spanien	
Medlemsstatens referensnummer	Prórroga de un régimen de ayudas amparado en el Reglamento de exención 2204/2002 de 12 de diciembre de 2002	
Regionens namn (NUTS)	Asturias Artikel 87.3 a	
Stödbeviljande myndighet	Servicio Público de Empleo del Principado de Asturias Plaza de España, 1 33007 Oviedo (Asturias) ESPAÑA http://www.asturias.es	
Stödåtgärdens titel	Subvenciones a las unidades de apoyo a la actividad profesional de los centros especiales de empleo	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Real Decreto 469/2006, de 21 de abril, por el que se regulan las unidades de apoyo a la actividad profesional (BOE 22.4.2006) Resolución de 25 de septiembre de 2007 por la que se aprueban las bases reguladoras de la concesión de subvenciones a la actividad profesional de los centros especiales de empleo (BOPA 16.10.2007)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://download.princast.es/bopa/disposiciones/repositorio/LEGISLACION34/66/19/001U003NOA0002.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XE 25/07	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	0,50 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Stöd för att kompensera för merkostnader vid anställning av arbetstagare med funktionshinder (artikel 42)	100 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 70/09	
Medlemsstat	Spanien	

Medlemsstatens referensnummer	Prórroga de un régimen de ayudas amparado en el Reglamento de exención 2204/2002 de 12 de diciembre de 2002	
Regionens namn (NUTS)	Asturias Artikel 87.3 a	
Stödbeviljande myndighet	Servicio Público de Empleo del Principado de Asturias Plaza de España, 1 33007 Oviedo (Asturias) ESPAÑA http://www.asturias.es	
Stödåtgärdens titel	Subvenciones a los promotores de proyectos de empleo con apoyo	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Real Decreto 870/2007, de 2 de julio, por el que se regula el programa de empleo con apoyo (BOE 14.7.2007) Resolución de 25 de septiembre de 2007 por la que se aprueban las bases reguladoras de la concesión de subvenciones a los promotores de proyectos de empleo con apoyo (BOPA de 16.10.2007)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://download.princast.es/bopa/disposiciones/repositorio/LEGISLACION34/66/19/001U003NOB0002.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XE 24/07	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	0,12 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Stöd för att kompensera för merkostnader vid anställning av arbetstagare med funktionshinder (artikel 42)	100 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 71/09	
Medlemsstat	Finland	
Medlemsstatens referensnummer	Säädös 749/2008	

Regionens namn (NUTS)	Itä-Suomi Pohjois-Suomi Blandade områden	
Stödbeviljande myndighet	Valtiovarainministeriö PL 28 FI-00023 Valtioneuvosto SUOMI/FINLAND http://www.vm.fi	
Stödåtgärdens titel	Pienten ja keskisuurten yritysten kehitysalueille tekemien investointien korotetut poistot	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Kehitysalueille tehtävien investointien korotetuista poistoista annettu laki (1262/1993, muut. 1736/1995, 32/1998, 1215/1998, 964/2000, 901/2001, 914/2003, 979/2006 ja 749/2008)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20081216Piente/name.jsp	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XS 3/2004 Ändring XS 173/06	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2011	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	1,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Skatteåtgärd	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	1 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 72/09	
Medlemsstat	Tyskland	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Nordrhein-Westfalen Artikel 87.3 c Blandade områden	

Stödbeviljande myndighet	NRW. Bank Johannerstraße 3 48145 Münster DEUTSCHLAND http://www.nrwbank.de	
Stödåtgärdens titel	Regionales Wirtschaftsförderprogramm NRW (RWP NRW) — Richtlinie für die Gewährung von Finanzhilfen zur Förderung der gewerblichen Wirtschaft einschließlich des Tourismusgewerbes vom 17.12.2008	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Rahmenplan der Bund/Länder-Gemeinschaftsaufgabe „Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur“ (Banz. v. 12.4.2007, S. 4713), geändert durch die Beschlüsse des Koordinierungsausschusses v. 10.9.2008 (Banz. v. 24.9.2008, S. 3452) und v. 9.12.2008 (Banz. v. 19.12.2008, S. 4618) Landeshaushaltsordnung NRW i.d.F. der Bekanntmachung v. 26.4.1999 (SGV.NRW 630)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.nrwbank.de/pdf/dt/RWP_NRW/RWP_Richtlinie_12.09.08.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring X 22/08	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2009	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	70,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	15 %	20 %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—
Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag (artikel 26)	50 %	—

Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/10)

Referensnummer för statligt stöd	X 73/09	
Medlemsstat	Förenade kungariket	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Northern Ireland Artikel 87.3 b)	
Stödbeviljande myndighet	Invest Northern Ireland Bedford Square Bedford Street Belfast BT2 7ES NORTHERN IRELAND http://www.investni.com	
Stödåtgärdens titel	Business Improvement Through Training Programme	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	The Industrial Development (Northern Ireland) Order 1982 The Industrial Development (Northern Ireland) Act 2002 The European Communities Act 1973	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.investni.com/bitp_scheme_guidance_jan_09.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XT 56/04	
Varaktighet	2.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	7,50 GBP (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	The European Sustainable Competitiveness Programme for Northern Ireland 2007-2013 CCI: 2007UK162PO003 European Regional Development Fund — GBP 3,25 million	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Särskild utbildning (artikel 38.1)	25 %	20 %
Allmän utbildning (artikel 38.2)	60 %	20 %

Referensnummer för statligt stöd	X 74/09	
Medlemsstat	Italien	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Veneto Blandade områden	
Stödbeviljande myndighet	Regione del Veneto Corso del Popolo 14 30172 Mestre-Venezia VE ITALIA http://www.regione.veneto.it	
Stödåtgärdens titel	Agevolazioni per l'acquisto o il leasing di nuove macchine utensili o di produzione	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Legge 28 novembre 1965, n. 1329 Decreto dirigente regionale direzione industria n. 293 del 30 dicembre 2008 in corso di pubblicazione sul bollettino ufficiale della regione del Veneto del 23 gennaio 2009	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.regione.veneto.it/bandi http://www.incentivi.mcc.it/html/html/mcc_veneto/agevolazioni_regionali_regione_new.html	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XS 20/07	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	10,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	20 %	10 %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—

Referensnummer för statligt stöd	X 75/09	
Medlemsstat	Estland	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Estonia Artikel 87.3 a)	
Stödbeviljande myndighet	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus Liivalaia 13/15 10118 Tallinn EESTI/ESTONIA http://www.eas.ee	
Stödåtgärdens titel	Teadus- ja arendustegevuse projektide toetamine	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Majandus- ja kommunikatsiooniministri 15. mai 2008 a määrus nr 40 „Teadus- ja arendustegevuse projektide toetamise tingimused ja kord” (RTL, 22.5.2008, 40, 560)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13124790	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XS 145/08	
Varaktighet	23.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	330,00 EEK (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	Euroopa Regionaalarengu Fond – 330,00 EEK (miljonites)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Industriell forskning (artikel 31.2 b)	65 %	10 %
Experimentell utveckling (artikel 31.2 c)	40 %	10 %
Stöd för tekniska genomförbarhetsstudier (artikel 32)	75 %	—
Stöd för små och medelstora företags kostnader för industriell äganderätt (artikel 33)	50 %	—

Referensnummer för statligt stöd	X 78/09	
Medlemsstat	Spanien	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Galicia Artikel 87.3 a)	
Stödbeviljande myndighet	Consejero de Medio Rural (Xunta de Galicia) San Caetano, s/n 15781 Santiago de Compostela ESPAÑA http://mediorural.xunta.es	
Stödåtgärdens titel	Orden por la que se modifica la Orden de 18 de julio de la Consejería de Medio Rural por la que se establecen las bases reguladoras de las ayudas en concurrencia competitiva para la implantación de servicios de gestión, sustitución y asesoramiento a las explotaciones agrarias, y se convocan para el año 2009.	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Orden de 18 de julio de la Consejería de Medio Rural por la que se establecen las bases reguladoras de las ayudas en concurrencia competitiva para la implantación de servicios de gestión, sustitución y asesoramiento a las explotaciones agrarias	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://agader.xunta.es/EixoLeader_Preparacion.do	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XS 314/07	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Jordbruk, Skogsbruk och fiske	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	68,40 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	FEADER — 28,97 EUR (en millones)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	45 %	—
Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag (artikel 26)	45 %	—

Referensnummer för statligt stöd	X 79/09	
Medlemsstat	Österrike	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Österreich Blandade områden	
Stödbeviljande myndighet	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Stödåtgärdens titel	ERP-Technologieprogramm	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Technologieprogramm (Nachfolgeregelung zu N 287/97), Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Webblänk till den fullständiga texten till stöd- åtgärden	http://www.awsg.at/portal/media/3552.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	23.12.2008–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som plane- ras enligt ordningen	150,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd, Mjukt lån	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationel- len Programme (EFRE-Zuschuss) — 10,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta till- låtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och me- delstora företag i %
Industriell forskning (artikel 31.2 b)	50 %	20 %
Experimentell utveckling (artikel 31.2 c)	25 %	20 %

Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/11)

Referensnummer för statligt stöd	X 80/09	
Medlemsstat	Frankrike	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	—	
Stödbeviljande myndighet	Centre National de la Cinématographie 12 rue de Lübeck 75116 Paris FRANCE http://www.cnc.fr	
Stödåtgärdens titel	Fonds d'Aide au Jeu Vidéo — Aide à la pré-production de jeux vidéo	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Lois de finances annuelles	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.cnc.fr/Site/Template/T11.aspx?SELECTID=3004&ID=2054&t=2	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Utgivning av dataspel	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	3,50 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån med återbetalningsskyldighet	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Experimentell utveckling (artikel 31.2 c)	35 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 81/09	
Medlemsstat	Österrike	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Österreich Blandade områden	

Stödbeviljande myndighet	ERP-Fonds Ungergasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Stödåtgärdens titel	ERP-KMU-Programm	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-KMU-Programm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.awsg.at/portal/media/3550.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XS 1/08	
Varaktighet	23.12.2008–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	320,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån, Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationellen Programme (EFRE-Zuschuss) — 20,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 82/09	
Medlemsstat	Belgien	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Région Wallonne Artikel 87.3 a, Artikel 87.3 b	
Stödbeviljande myndighet	Gouvernement wallon, représenté par M. Jean-Claude MARCOURT Ministre de l'économie, de l'emploi et de la recherche Direction générale Opérationnelle de l'économie, de l'emploi et de la recherche Direction des Programmes d'investissement Catherine Charlier, Directeur f.f. Place de la Wallonie, 1, bât. 2 5100 Jambes BELGIQUE/BELGIË Tél. +32 081333715 http://economie.wallonie.be	

Stödåtgärdens titel	Incitants régionaux en faveur des grandes entreprises	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Décret du 11 mars 2004 relatif aux incitants régionaux en faveur des grandes entreprises — Arrêté du GW du 6 mai 2004 portant exécution du décret du 11 mars 2004 relatif aux incitants régionaux en faveur des grandes entreprises modifié par l'arrêté du Gouvernement wallon du 12 décembre 2008, (insérant les dispositions nécessaires pour que le régime d'aide soit conforme au règlement (CE) n° 800/2008). — Arrêté du GW du 6 décembre 2006 déterminant les zones de développement pour la période 2007-2013.	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://wallex.wallonie.be	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XR 85/07	
Varaktighet	31.12.2008–31.1.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	30,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Skatteåtgärd, Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	20 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 83/09	
Medlemsstat	Österrike	
Medlemsstatens referensnummer	Änderung/Anpassung AGVO	
Regionens namn (NUTS)	Österreich Blandade områden	
Stödbeviljande myndighet	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Stödåtgärdens titel	ERP-Internationalisierungsprogramm	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Internationalisierungsprogramm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	

Webblänk till den fullständiga texten till stöd-åtgärden	http://www.awsg.at/portal/media/3548.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XS 12/08	
Varaktighet	23.12.2008–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	20,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 85/09	
Medlemsstat	Österrike	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Österreich Artikel 87.3 a, Artikel 87.3 b	
Stödbeviljande myndighet	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Stödåtgärdens titel	ERP-Regionalprogramm	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Regionalprogramm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Webblänk till den fullständiga texten till stöd-åtgärden	http://www.awsg.at/portal/media/3551.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XR 4/07	
Varaktighet	23.12.2008–31.12.2013	

Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	420,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån, Bidrag	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationellen Programme (EFRE-Zuschuss) — 20,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	30 %	20 %

Uppgifter från medlemsstaterna om statligt stöd som beviljats enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/12)

Referensnummer för statligt stöd	X 87/09	
Medlemsstat	Österrike	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Österrike Blandade områden	
Stödbeviljande myndighet	ERP-Fonds Ungargasse 37 1030 Wien ÖSTERREICH http://www.erp-fonds.at http://www.awsg.at	
Stödåtgärdens titel	ERP-Infrastrukturprogramm	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	ERP-Fonds-Gesetz (BGBl. Nr. 207/1962 in der geltenden Fassung), Richtlinie ERP-Infrastrukturprogramm, Allgemeine Bestimmungen für die ERP-Programme der Sektoren Industrie und Gewerbe	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.awsg.at/portal/media/3547.pdf http://www.awsg.at/portal/media/3546.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XR 77/07 Ändring XS 125/07	
Varaktighet	23.12.2008–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	100,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	Für ausgewählte Projekte Kofinanzierung im Rahmen der Operationellen Programme (EFRE-Zuschuss) — 1,00 EUR (in Mio.)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	30 %	20 %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—

Referensnummer för statligt stöd	X 89/09	
Medlemsstat	Tyskland	
Medlemsstatens referensnummer	—	
Regionens namn (NUTS)	Rheinland-Pfalz Blandade områden	
Stödbeviljande myndighet	Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz (ISB) GmbH Holzhofstraße 4 55116 Mainz DEUTSCHLAND http://www.isb.rlp.de	
Stödåtgärdens titel	Vergabe von zinsverbilligten Darlehen nach dem Mittelstandsförderungsprogramm	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	§ 19 des Landesgesetzes über die Förderung der kleinen und mittleren Unternehmen sowie der in der freien Wirtschaft tätigen freien Berufe (Mittelstandsförderungsgesetz) vom 3.2.1978 (GVBl. S. 103), geändert durch Gesetz vom 14.5.1982 (GVBl. S. 129), BS 70-3, § 44 der Landeshaushaltsordnung für Rheinland-Pfalz vom 20.12.1971 (GVBl. 72, S.2), zuletzt geändert durch Gesetz vom 21.11.2006 (GVBl. S. 349), BS 63-1	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.isb.rlp.de	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	Ändring XS 19/06 Ändring XS 128/07	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	9,04 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Räntesubvention	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	—	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 91/09	
Medlemsstat	Tyskland	
Medlemsstatens referensnummer	Bremen FEI 2009	
Regionens namn (NUTS)	Bremen Artikel 87.3 b, Icke stödområden	

Stödbeviljande myndighet	Der Senator für Wirtschaft und Häfen Zweite Schlachtpforte 3 28195 Bremen DEUTSCHLAND http://www.wirtschaft.bremen.de	
Stödåtgärdens titel	Richtlinie „Förderung der Forschung, Entwicklung und Innovation“	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	§§ 23, 44 der Haushaltsordnung der Freien Hansestadt Bremen (Brem.GBl. 1971, S. 143, zuletzt geändert durch G. v. 6.7.2004, Brem.GBl. S. 353)	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.wirtschaft.bremen.de/sixcms/media.php/13/FEI-RL.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	7,00 EUR (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Direkt stöd, Mjukt lån	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	CCI 2007 DE 162 PO 006 — 2,20 EUR (in Mio.)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Industriell forskning (artikel 31.2 b)	50 %	20 %
Experimentell utveckling (artikel 31.2 c)	25 %	20 %
Stöd för tekniska genomförbarhetsstudier (artikel 32)	50 %	—
Stöd för små och medelstora företags kostnader för industriell äganderätt (artikel 33)	50 %	—
Stöd till nystartade innovativa företag (artikel 35)	500 000 EUR	—
Stöd för innovationsrådgivningstjänster och stöd för innovationsstödjande tjänster (artikel 36)	20 000 EUR	—
Referensnummer för statligt stöd	X 97/09	
Medlemsstat	Förenade kungariket	
Medlemsstatens referensnummer	European Social Fund (ESF)	
Regionens namn (NUTS)	Wales Artikel 87.3 a, Artikel 87.3 b	

Stödbeviljande myndighet	All Local Authorities in Wales C/O Welsh Local Government Association Local Government House Drake Walk Cardiff CF10 4LG UNITED KINGDOM http://www.wlga.gov.uk/english/competition-and-state-aid/	
Stödåtgärdens titel	Welsh Local Government Training Support Scheme	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Local Government Act 2000 C22 Part 1 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts2000/ukpga_20000022_en_1	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.wlga.gov.uk/uploads/publications/5051.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2012	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	6,00 GBP (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån, Räntesubvention, Bidrag, Lån med återbetalningsskyldighet	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	European Social Fund (ESF) — GBP 4,15 (in millions)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Särskild utbildning (artikel 38.1)	25 %	—
Allmän utbildning (artikel 38.2)	60 %	—
Referensnummer för statligt stöd	X 98/09	
Medlemsstat	Förenade kungariket	
Medlemsstatens referensnummer	European Regional Development Fund	
Regionens namn (NUTS)	Wales Artikel 87.3 a, Artikel 87.3 b	
Stödbeviljande myndighet	All Welsh Local Authorities C/O Welsh Local Government Association Local Government House Drake Walk Cardiff CF10 4LG UNITED KINGDOM http://www.wlga.gov.uk/english/competition-and-state-aid/	

Stödåtgärdens titel	Welsh Local Government Capital Investment Aid and Employment Aid Scheme	
Nationell rättslig grund (hänvisning till landets officiella kungörelseorgan)	Local Government Act 2000 C22 Part 1 http://www.opsi.gov.uk/Acts/acts2000/ukpga_20000022_en_1	
Webblänk till den fullständiga texten till stödåtgärden	http://www.wlga.gov.uk/uploads/publications/5047.pdf	
Åtgärdstyp	Stödordning	
Ändring av en befintlig stödåtgärd	—	
Varaktighet	1.1.2009–31.12.2013	
Berörda ekonomiska sektorer	Alla stödberättigade ekonomiska sektorer	
Typ av stödmottagare	Små och medelstora företag Storföretag	
Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt ordningen	25,00 GBP (i miljoner)	
För garantier	—	
Stödinstrument (artikel 5)	Lån, Räntesubvention, Bidrag, Lån med återbetalningsskyldighet	
Hänvisning till kommissionens beslut	—	
Vid medfinansiering från gemenskapsfonder	European Regional Development Fund — GBP 11,50 (in millions)	
Mål	Högsta tillåtna stödnivå i % eller högsta tillåtna stödbelopp i nationell valuta	Bonus för små och medelstora företag i %
Regionalt investerings- och sysselsättningsstöd (artikel 13) Stödordning	30 %	20 %
Investeringsstöd och sysselsättningsstöd till små och medelstora företag (artikel 15)	20 %	—

V

(Yttranden)

FÖRFARANDE FÖR GENOMFÖRANDE AV KONKURRENSPOLITIKEN

KOMMISSIONEN

STATLIGT STÖD – TYSKLAND

Statligt stöd C 29/09 (f.d. N 503/09) – HSH Nordbank AG – Tyskland

Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/13)

Genom den skrivelse, daterad den 22 oktober 2009, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Tyskland om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda åtgärd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter på den åtgärd avseende vilken kommissionen inleder förfarandet. Synpunkterna ska sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för statligt stöd
Kontor: SPA3, 6/5
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Fax +32 22961242

Synpunkterna kommer att meddelas Tyskland. Den berörda part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

FÖRFARANDE

Den 1 september 2009 anmälde Tyskland en omstruktureringsplan för HSH Nordbank AG till kommissionen.

I detta sammanhang vidtog delstaterna Freie- und Hansestaat Hamburg och Schleswig-Holstein två åtgärder bestående av en utökning av primärkapitalet i HSH Nordbank AG med 3 miljarder EUR samt ett riskskydd för en del av HSH Nordbank AG:s balansräkning till ett belopp av 10 miljarder EUR. Den 29 maj 2009 godkände Europeiska kommissionen dessa åtgärder på grundval av artikel 87.3 b i EG-fördraget för en period av sex månader och begärde att banken inom tre månader skulle inkomma med en omstruktureringsplan.

BESKRIVNING

HSH Nordbank AG är en tysk delstatsbank (*Landesbank*) med huvudkontor i Hamburg. Den är dessutom internationell affärsbank. Fokus för HSH Nordbanks affärsverksamhet utgörs av Tyskland och vissa utvalda länder i och utanför Europa. I maj 2009 hade HSH Nordbank AG ett trängande behov av att utöka sitt primärkapital, eftersom dess primärkapitalrelation annars skulle ha hamnat under det minimum som tillsynsmyndigheterna kräver.

HSH Nordbank AG har utarbetat en omstruktureringsplan för perioden 2009–2014. I omstruktureringsplanen förutses en betydande minskning av HSH Nordbank AG:s verksamheter i första hand genom att tillgångar överförs till en avvecklingsbank

samt genom att man skiljer ut icke-kärnverksamhet och koncentrerar sig på kärnverksamheten och kärnregionerna. Bankens nya affärsmodell begränsar sig till tre pelare:

- Regionala verksamheter: Banktjänster riktade till enskilda och till företag, samarbete med sparbanker samt fastighetsfinansiering.
- "Internationell sektorspecialist." Projektfinansiering inom sjöfart, transport och förnybar energi med fokus på norra Europa.
- Kapitalmarknaden: Finansiella lösningar och refinansiering för affärsverksamhet inom den regionala och internationella sektorn.

BEDÖMNING

Kommissionen anser att Tysklands åtgärder gentemot HSH Nordbank AG utgör statligt stöd. Kommissionen är preliminär av den uppfattningen att dessa statliga stödåtgärder bör bedömas på grundval av artikel 87.3 b i EG-fördraget.

Vad beträffar riskskyddets förenlighet hyser kommissionen tvivel om huruvida åtgärderna uppfyller kriterierna i meddelandet om värdeminskade tillgångar⁽¹⁾ i fråga om insyn, de tillgångar som kan omfattas, värdering av tillgångarna samt pris.

Vad gäller rekapitaliseringen av HSH Nordbank AG hyser kommissionen tvivel i fråga om värderingen av banken och ansvarsfördelningen mellan banken och bankägarna.

Vad gäller HSH Nordbank AG:s omstruktureringsplan kan kommissionen i detta skede inte sluta sig till att den förmår återställa HSH Nordbank AG:s långsiktiga lönsamhet och undvika otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Kommissionen hyser i detta skede tvivel om huruvida det egna bidraget är tillräckligt och ansvaret fördelas i tillräcklig grad mellan banken och bankägarna, både de som deltar och de som inte deltar i stödåtgärden.

Kommissionen betvivlar således att stödåtgärderna är förenliga med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.3 b i EG-fördraget.

SJÄLVA SKRIVELSE

"Die Kommission teilt der Bundesrepublik Deutschland hiermit mit, dass sie nach Prüfung der von den deutschen Behörden in der vorerwähnten Sache übermittelten Angaben beschlossen hat, das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten, da sie Zweifel an der Vereinbarkeit der Maßnahmen mit dem Gemeinsamen Markt hat.

1. VERFAHREN

- (1) Am 30. April 2009 meldete Deutschland bei der Kommission Maßnahmen in Form einer Risikoabschirmung von 10 Mrd. EUR und einer Kapitalzufuhr von 3 Mrd. EUR an.

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen om behandlingen av värdeminskade tillgångar inom gemenskapens banksektor (EUT C 72, 26.3.2009, s. 1).

- (2) Am 29. Mai 2009 genehmigte die Kommission auf der Grundlage von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag die Maßnahmen in der Sache N 264/09 als Rettungsbeihilfe für die HSH Nordbank AG (nachstehend ‚HSH Nordbank‘ oder ‚HSH‘ genannt) für einen Zeitraum von sechs Monaten⁽²⁾.
- (3) Am 1. September 2009 meldete Deutschland einen Umstrukturierungsplan bei der Kommission an.

2. BESCHREIBUNG

2.1 Die Begünstigten

Die HSH Nordbank

- (4) Die HSH ist die fünftgrößte deutsche Landesbank mit Sitz in Hamburg und Kiel. Es handelt sich um eine Aktiengesellschaft, die am 2. Juni 2003 im Zuge der Fusion der Hamburgischen Landesbank und der Landesbank Schleswig-Holstein gegründet wurde. Im Oktober 2006 erwarben neun Investorengruppen, die von J.C. Flowers & Co. LLC (nachstehend ‚Flowers‘ genannt) beraten werden, von der WestLB [20—30] (*) % der HSH-Anteile in Erwartung eines Börsengangs der Bank im Jahr 2008.
- (5) Am 31. Dezember 2008 hatte die HSH eine Bilanzsumme von 208 Mrd. EUR, risikogewichtete Vermögenswerte (nachstehend ‚RWA‘ genannt) im Wert von 112 Mrd. EUR und 4 300 Mitarbeiter.
- (6) Nach der Umsetzung der von der Kommission am 29. Mai 2009 genehmigten Rettungsmaßnahmen ergab sich bei der Bank folgende Eigentümerstruktur: die Freie und Hansestadt Hamburg 10,89 %, das Land Schleswig-Holstein 10,42 %, die von Hamburg und Schleswig-Holstein gemeinsam errichtete und kontrollierte Anstalt öffentlichen Rechts (nachstehend ‚Anstalt‘ genannt) 64,18 %, der Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein 4,73 %, die Schleswig-Holsteinische Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG 0,58 % und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen 9,19 %⁽³⁾.
- (7) Die HSH ist eine allgemeine Geschäftsbank mit Kernregion Norddeutschland. Ihre wichtigsten Geschäftsfelder sind Private Banking und Merchant Banking. Die Tätigkeiten im Geschäftsfeld Merchant-Banking konzentrieren sich auf die Bereiche Firmenkunden, Shipping, Transport, Immobilien und erneuerbare Energien. Die HSH ist der weltweit größte Schiffsfinanzierer und [...] (*) Anbieter von Finanzdienstleistungen im Verkehrssektor. Im Dezember 2008 war die Bank weltweit an großen Finanzstandorten vertreten (21 Auslandsniederlassungen in Europa, Asien und Amerika).

⁽²⁾ Entscheidung der Kommission vom 29. Mai 2009 in der Sache N 264/09 HSH Nordbank AG (Abl. C 179 vom 1.8.2009, S. 1), http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2009/n264-09.pdf

(*) Geschäftsgeheimnis.

⁽³⁾ Vor der Durchführung der Rettungsmaßnahmen verteilten sich die Anteile wie folgt: Freie und Hansestadt Hamburg 30,41 %, Land Schleswig-Holstein 29,10 %, Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein 13,20 %, Schleswig-Holsteinische Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG, Kiel 1,62 % und die neun von Flowers LLC beratenen Investorengruppen 25,67 %.

- (8) Die HSH zählt zu den öffentlichen deutschen Kreditinstituten, die bis zum 18. Juli 2005 von den unbeschränkten staatlichen Garantien in Form von Anstaltslast und Gewährträgerhaftung profitierten. Diese Garantien wurden aufgrund von Entscheidungen der Kommission abgeschafft⁽⁴⁾. Gemäß diesen Entscheidungen fallen alle in der Übergangszeit von 2001 bis 2005 entstehenden Verbindlichkeiten mit einer Laufzeit bis 2015 noch unter die Garantien. Der Teil der von den Ländern Hamburg und Schleswig-Holstein gedeckten Verbindlichkeiten der HSH belief sich zum 31. Dezember 2008 auf [50—80] Mrd. EUR ([50—80] Mrd. EUR zum 31. Dezember 2009).
- (9) Am 6. Mai 2009 stufte Standard & Poor's (S&P) das Rating der HSH um zwei Stufen von (A) auf (BBB+) mit negativem Ausblick herab.

Die Sparkassen und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen

- (10) Die Kommission vertritt die vorläufige Auffassung, dass auch die nicht an den Rettungsmaßnahmen beteiligten Anteilseigner der HSH Nordbank, d. h. der Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein und die Schleswig-Holsteinische Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG, Kiel (nachstehend 'Sparkassen' genannt) sowie die neun von Flowers beratenen Investorengruppen indirekt durch die der Bank gewährte Rekapitalisierungsmaßnahme in Höhe von 3 Mrd. EUR begünstigt werden. Infolge der Kapitalzufuhr wurden die Anteile der beiden Sparkassen und der neun von Flowers beratenen Investorengruppen von 13,20 %, 1,62 % bzw. 25,67 % auf 4,73 %, 0,58 % bzw. 9,19 % verwässert. Wie in der Würdigung in dieser Entscheidung erläutert, hat die Kommission Bedenken in Bezug auf die Bewertung der Bank und damit in Bezug auf den Bezugspreis der neu emittierten Aktien, den sie als zu hoch betrachtet. Deshalb schließt die Kommission nicht aus, dass die Sparkassen und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen unverhältnismäßig stark von der Kapitalzufuhr profitierten, indem sie übermäßig hohe Anteile an der Bank behielten.

2.2 Die zur Gewährung der Rettungsmaßnahmen führenden Ereignisse

- (11) Bereits im Jahr 2007 wurde der Wert des strukturierten Kreditportfolios (CIP) der HSH infolge der Finanzkrise um [1—2] Mrd. EUR nach unten berichtet. Die Ausweitung der Krise auf die Realwirtschaft wirkte sich auf das traditionelle Kreditportfolio und die Qualität der Forderungen der Bank aus ihren Finanzierungstätigkeiten in den Bereichen Shipping, Transport, Immobilien und erneuerbare Energien sehr negativ aus. Neben den mit dem CIP aufgetretenen Problemen bedeutete dies, dass die Risikovor-sorge für das Kreditgeschäft im Jahr 2008 auf [1—2] Mrd. EUR erhöht werden musste. Der Konkurs des Bankhauses Lehman Brothers führte zu einer weiteren Verschärfung der Refinanzierungsschwierigkeiten der HSH.
- (12) Am 29. April 2009 teilte die Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) der HSH Nordbank mit,

dass die BaFin aufgrund der derzeitigen aufsichtsrechtlichen Situation der Bank [...].

2.3 Die Finanzmaßnahmen zugunsten der HSH Nordbank

- (13) Um [...] ihr Kernkapital zu stärken, haben die Freie und Hansestadt Hamburg und das Land Schleswig-Holstein (nachstehend 'Länder' genannt) der HSH Nordbank die folgenden Maßnahmen zugestanden:
1. Kapitalzuführung in Höhe von 3 Mrd. EUR;
 2. Zweitverlust-Risikoabschirmung in Höhe von 10 Mrd. EUR auf einen großen Teil der Bilanz.
- Rekapitalisierung im Umfang von 3 Mrd. EUR
- (14) Die Länder führten der HSH Nordbank insgesamt 3 Mrd. EUR Kapital zu (je 1,5 Mrd.). Die Rekapitalisierung erfolgte durch stimmberechtigte Stammaktien (Core-Tier-1-Kapital). Der genannte Betrag wurde benötigt, um die im Jahresabschluss 2008 aufgelösten Rücklagen wieder neu zu bilden.
- (15) Durchgeführt wurde die Kapitalerhöhung von der Anstalt. Die Anstalt brachte die für die Barkapitalerhöhung benötigten finanziellen Mittel durch Begebung einer Anleihe an den Kapitalmärkten auf. Die sich aus der Anleihenemission ergebenden Verbindlichkeiten der Anstalt werden zu gleichen Teilen von den Ländern als Teilschuldner und durch Garantien gegenüber den Anleiheninhabern garantiert. Die von der Anstalt emittierte Anleihe dient allein der Finanzierung der angemeldeten Maßnahmen zur Unterstützung der HSH. Die Anstalt fungiert ausschließlich als Zweckgesellschaft der Länder und verfolgt neben der Kapitalisierung und der Gewährung der Zweitverlust-Risikoabschirmung keine weiteren Ziele.
- (16) Der Bezugspreis der neuen Aktien wurde auf der Grundlage einer Bewertung der HSH durch [...] (nachstehend [...] genannt) festgelegt, die eine Unternehmenswertbandbreite zwischen [1,5—3,5] Mrd. EUR und [2—4] Mrd. EUR ([18—28] EUR pro Aktie) ergab. Der Bewertung zufolge liegt der Durchschnittswert der HSH bei [1—3] Mrd. EUR ([19—27] EUR pro Aktie). Die Bewertung wurde vor der Herabstufung des Ratings der HSH durchgeführt. Die Auswirkung der Herabstufung auf den Wert der HSH wurde bei der Bewertung nicht berücksichtigt, floss aber in die Beratungen über die Festlegung des Bezugspreises ein. Die Bewertung basierte auf der Annahme, dass im Jahr 2013 eine Heraufstufung auf das vorhergehende Rating (A) erfolgen würde.
- (17) Ziel der HSH und der Länder war es, für das neu zugeführte Kapital in Höhe von 3 Mrd. EUR (300 Mio. EUR pro Jahr) eine jährliche Vergütung von 10 % zu erreichen. Da die im Geschäftsplan der HSH prognostizierten Gewinne für den Zeitraum 2009—2012 nicht ausreichten, um auf alle Stammaktien 10 % Dividende zu zahlen, wurde der Ausgabebetrag der neuen Stammaktien durch einen Abschlag in Höhe der im Zeitraum 2009—2012 nicht gezahlten Dividende von 10 % verringert. Der Gegenwartswert der Zahlung einer Dividende von 10 % für den Zeitraum 2009—2012 beläuft sich auf [500—700] Mio. EUR ([3—6] EUR Abschlag pro Aktie). Der von den Ländern gezahlte Preis pro Aktie wurde daher auf 19 EUR festgesetzt, und die Länder erwarben 157 894 neue Stammaktien.

⁽⁴⁾ Die Anstaltslast verlied den Finanzinstituten Rechte gegenüber ihren Anteilseignern, während die Gewährträgerhaftung Rechte der Gläubiger der Finanzinstitute gegenüber den Anteilseignern begründete. Vgl. die Entscheidungen in der Sache E 10/00 (ABl. C 146 vom 19.6.2002, S. 6 bzw. ABl. C 150 vom 22.6.2002, S. 7).

(18) Mit der Kapitalerhöhung stieg die Aktienbeteiligung der Länder von 59,51 % auf 85,49 %. Die Aktienbeteiligungen der Sparkassen von Schleswig-Holstein und Hamburg und der neun von Flowers beratenen Investorengruppen wurden auf 5,31 % bzw. 9,19 % verwässert.

Die Risikoabschirmung von 10 Mrd. EUR

(19) Im Rahmen der Risikoabschirmung schützen die Länder die HSH Nordbank (auf der Grundlage der Forderung zum Zeitpunkt des Ausfalls) vor Verlusten, die nach dem 31. März 2009 im abgesicherten Portfolio von rund [150—200] Mrd. EUR auflaufen. Eine Erstverlusttranche von [2—4] Mrd. EUR wird von der HSH selbst getragen. Die Zweitverlusttranche von bis zu 10 Mrd. EUR wird zu je 50 % von den Ländern abgedeckt. Auch über [12—14] Mrd. EUR hinausgehende Verluste werden von der HSH selbst getragen. Den übermittelten Informationen zufolge deckt die Erstverlusttranche von [2—4] Mrd. EUR alle erwarteten Zahlungsausfälle des abgesicherten Portfolios von [150—200] Mrd. EUR ab. Die Vergütung beträgt [3,5—4,5] % der Gesamthöhe der Garantie (10 Mrd. EUR). Deutschland veranschlagt die Wahrscheinlichkeit, dass die Zweitverlusttranche von 10 Mrd. EUR überhaupt in Anspruch genommen wird (d. h. die Ziehung auch nur eines einzigen Euro), mit weniger als [20—60] %.

(20) Wertgeminderte Vermögenswerte wie Asset-Backed-Securities („ABS“) machen weniger als [2—8] % ([5—10] Mrd. EUR) der von der Risikoabschirmung abgedeckten Gesamtvermögenswerte in Höhe von [150—200] Mrd. EUR aus. Den größten Teil der Vermögenswerte bilden [...] Kredite, die die Kerntätigkeit der Bank darstellen ([100—150] Mrd. EUR bzw. [60—80] %). Daneben umfasst das Portfolio festverzinsliche Wertpapiere ([15—30] Mrd. EUR bzw. [10—20] %), spezifisch deutsche Finanzprodukte wie Schuldscheindarlehen ([10—20] Mrd. EUR bzw. [5—10] %) und Zahlungsgarantien ([4—10] Mrd. EUR bzw. [2—5] %). Die Elemente dieses Portfolios sind in unterschiedlichen Währungen denominiert, u. a. in USD, EUR und GBP. In Bezug auf die Kernbank ist im Jahr [2013—2014] eine vollständige Auflösung der Risikoabschirmung geplant.

(21) Das ABS-Portfolio wurde von externen Gutachtern ([...] und [...]) bewertet.

Die deutsche Garantieregelung

(22) Neben den von den Ländern getroffenen Maßnahmen beantragte die Bank am 6. November 2008 beim Sonderfonds Finanzmarktstabilisierung (SoFFin) eine [...] Liquiditätshilfe in Form von Garantien für die Emission neuer Schuldtitel in Höhe von insgesamt 30 Mrd. EUR; der SoFFin gewährte diese Liquiditätsgarantie im Rahmen der von der Kommission genehmigten deutschen Garantieregelung⁽⁵⁾. Bis zum 1. Oktober 2009 hatte der SoFFin im Rahmen der Garantieregelung Ziehungen in Höhe von

insgesamt 17 Mrd. EUR genehmigt, die die Emission von Anleihen durch die HSH abdeckten.

2.4 Der Umstrukturierungsplan

(23) Die HSH Nordbank hat einen umfassenden Umstrukturierungsplan vorgelegt. Der Plan beschreibt die Maßnahmen, die die Bank durchzuführen plant, um [...] bis [2013—2015] ihre langfristige Rentabilität wiederherzustellen. Der Umstrukturierungsplan der HSH sieht eine Verringerung der Bilanzsumme um insgesamt [45—65] % vor, die in erster Linie durch Auslagerung von rund [40—60] % aller Vermögenswerte der HSH (im Jahr 2008) auf eine interne Abbaubank und die Konzentration auf Kerntätigkeiten und Kernregionen erreicht werden soll.

(24) In der Kernbank werden Vermögenswerte in Höhe von [85—120] Mrd. EUR verbleiben (Stand Dezember 2008: [35—60] % von 208 Mrd. EUR). Die Bank wird sich auf das regionale Finanzgeschäft und ausgewählte internationale Geschäftsaktivitäten mit regionalem Bezug konzentrieren. Die Geschäftsfelder der HSH lassen sich in drei Säulen einteilen:

- Regionalgeschäftsfelder (Private Banking, Firmenkundengeschäft, Zusammenarbeit mit den Sparkassen und Immobiliengeschäft);
- internationale Sektorgeschäftsfelder (Shipping, Transport und erneuerbare Energien mit Schwerpunkt Nordeuropa);
- unterstützendes Kapitalmarktgeschäft als Produktlieferant (ausschließlich auf den Kundenbedarf ausgerichtet) und Refinanzierungsquelle der Regional- und Sektorgeschäftsfelder.

(25) Vermögenswerte in Höhe von rund [90—125] Mrd. EUR sollen in die zu errichtende Abbaubank ausgelagert werden. Gegenstand der auf die Abbaubank auszulagernden Vermögenswerte sind risikobehaftete und verlustträchtige Tätigkeiten bzw. nicht-strategische Tätigkeiten (konventionelles Energiegeschäft, fremdfinanzierte Übernahmeangebote, Vorhaben in den USA im Bereich erneuerbare Energien, Immobilienfinanzierung, Firmenkundengeschäft in Skandinavien und Asien, Teile der Schiffsfinanzierung, Teile der Bereiche Infrastruktur, Rail und Logistik sowie Containerschifffahrt, internationale Commodity Finance, Leasing und nicht-kundenbezogenes Kapitalmarktgeschäft); die für die Auslagerung vorgesehenen Vermögenswerte sind nicht notwendigerweise wertgemindert. Die Abbaubank wird keine neuen Geschäfte tätigen [...].

(26) Der Umstrukturierungsplan sieht die Veräußerung der [...] und der 40 %igen Beteiligung an der [...] vor. Die Aufgabe der nicht-strategischen Tätigkeiten wird die Schließung von [...] der ursprünglich 21 Auslandsniederlassungen nach sich ziehen. Die Niederlassungen bzw. Repräsentanzen in Helsinki, Stockholm, Oslo, Riga, Tallinn, Warschau, San Francisco und Hanoi sind bereits geschlossen worden. Die Niederlassungen bzw. Repräsentanzen in [...] werden bis 2012 geschlossen. Nach der Umstrukturierung wird die HSH Nordbank die [...] Niederlassungen bzw. Repräsentanzen [...] behalten, wobei die [...] Niederlassung verkleinert und die Niederlassungen in [...] in Repräsentanzen umgewandelt werden sollen.

⁽⁵⁾ Entscheidung der Kommission vom 27. Oktober 2008 in der Beihilfesache N 512/08 — Rettungspaket für Kreditinstitute in Deutschland (ABl. C 293 vom 15.11.2008, S. 2), geändert durch die Entscheidung der Kommission vom 12. Dezember 2008 in der Beihilfesache N 625/08 — Rettungspaket für Kreditinstitute in Deutschland, verlängert durch die Entscheidung der Kommission vom 22. Juni 2009 in der Beihilfesache N 330/09 (ABl. C 160 vom 14.7.2009, S. 4).

(27) Der Umstrukturierungsplan prognostiziert für 2009 und 2010 ein negatives operatives Ergebnis und anschließend eine Rückkehr zu einem [...] positiven Geschäftsergebnis.

(28) Die HSH Nordbank betrachtet die Aufgabe nicht-strategischer Geschäftstätigkeiten (insbesondere das Energiegeschäft in den USA, das Immobiliengeschäft in New York und Westeuropa und Teile der Schiffsfinanzierung), die Veräußerung von [...] und [...] sowie die Schließung von [...] Auslandsniederlassungen bzw. Repräsentanzen im Ausland als Ausgleichsmaßnahmen für etwaige Wettbewerbsverzerrungen. Ferner hat sich die HSH Nordbank dazu verpflichtet, nicht damit zu werben, dass die Bank staatliche Beihilfen erhalten hat, und sich bereiterklärt, weitere Verhaltensmaßregeln zu befolgen, um etwaige Wettbewerbsverzerrungen abzuschwächen ⁽⁶⁾.

3. DER STANDPUNKT DEUTSCHLANDS

(29) Deutschland macht geltend, dass die Ausnahmeregelung nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag auf die Maßnahmen anwendbar sei. Ferner führt Deutschland aus, dass die Impaired-Assets-Mitteilung ⁽⁷⁾ nicht auf die Risikoabschirmung anwendbar sei, da die Maßnahme Ende 2008 ausgestaltet worden und noch vor Veröffentlichung der Impaired-Assets-Mitteilung Gegenstand einer vorherigen Anmeldung gewesen sei. Für den Fall, dass die Impaired-Assets-Mitteilung anwendbar sein sollte, macht Deutschland hilfsweise geltend, dass die Risikoabschirmung die Kriterien der Impaired-Assets-Mitteilung für die Entlastungsfähigkeit, die Bewertung der Vermögenswerte sowie die Preisfestsetzung erfülle.

4. BEIHLIFERECHTLICHE WÜRDIGUNG

4.1 Vorliegen einer staatlichen Beihilfe

(30) Gemäß Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag sind staatliche oder aus staatlichen Mitteln gewährte Beihilfen gleich welcher Art, die durch die Begünstigung bestimmter Unternehmen oder Produktionszweige den Wettbewerb verfälschen oder zu verfälschen drohen, mit dem Gemeinsamen Markt unvereinbar, soweit sie den Handel zwischen Mitgliedstaaten beeinträchtigen.

(31) Die Kommission weist darauf hin, dass sie bereits in ihrer Entscheidung über die Rettungsmaßnahme festgestellt hat, dass die Risikoabschirmung und die Kapitalzufuhr zugunsten der HSH Nordbank eine staatliche Beihilfe darstellen ⁽⁸⁾.

(32) Die Kommission vertritt außerdem den vorläufigen Standpunkt, dass ein Teil der Beihilfe, die die HSH Nordbank in Form einer Kapitalzufuhr von 3 Mrd. EUR erhalten hat, an die Sparkassen und die neun von Flowers beratenen Investorengruppen weitergegeben wurde, indem ein unverhältnismäßig hoher Aktienanteil bei ihnen verblieb.

⁽⁶⁾ Umstrukturierungsplan, endgültige Fassung vom 3. September Seite 172, Punkt 7.2.

⁽⁷⁾ Mitteilung der Kommission über die Behandlung wertgeminderter Aktiva im Bankensektor der Gemeinschaft (ABl. C 72 vom 26.3.2009, S. 1).

⁽⁸⁾ Siehe Fußnote 1.

4.2 Vereinbarkeit der Beihilfemaßnahmen mit dem Gemeinsamen Markt nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag

4.2.1 Anwendung von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag

(33) Nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag ist die Kommission befugt, eine Beihilfe als mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar zu erklären, wenn sie zur ‚Behebung einer beträchtlichen Störung im Wirtschaftsleben eines Mitgliedstaats‘ beiträgt. In der Zwischenzeit hat die Kommission im Zuge der Genehmigung des deutschen Rettungspakets ⁽⁹⁾ bestätigt, dass eine beträchtliche Störung im Wirtschaftsleben Deutschlands droht und dass eine staatliche Stützung von Banken geeignet ist, diese Störung zu beheben. Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag kann daher angewandt werden.

(34) Die Kommission erinnert im Hinblick auf den vorliegenden Fall daran, dass sie bereits in ihrer Entscheidung über die vorläufige Genehmigung der Rettungsbeihilfe für die HSH Nordbank die Anwendbarkeit von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag geprüft hatte und zu dem Schluss gekommen war, dass die Beihilfe aufgrund der derzeitigen Lage des Finanzmarkts auf der Grundlage von Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag als mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar erklärt werden kann, wenn Deutschland einen schlüssigen und fundierten Umstrukturierungsplan für die Bank vorlegen würde. Deutschland hat nun einen Umstrukturierungsplan für die HSH Nordbank vorgelegt, den die Kommission nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag prüfen wird.

4.2.2 Anwendung der Impaired-Assets-Mitteilung

(35) In der Impaired-Assets-Mitteilung ⁽¹⁰⁾ erläutert die Kommission, wie Entlastungsmaßnahmen der Mitgliedstaaten für wertgeminderte Vermögenswerte nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag zu bewerten sind. Wertgeminderte Vermögenswerte sind Kategorien von Vermögenswerten, bei denen den Banken Verluste drohen. Die Kommission stellt fest, dass die Impaired-Assets-Mitteilung alle Arten von Unterstützungsmaßnahmen abdeckt, die auf wertgeminderte Vermögenswerte abzielen und für das Empfängerinstitut in der Folge eine wirksame Entlastung darstellen. Die Impaired-Assets-Mitteilung definiert Entlastungsmaßnahmen klar als Maßnahmen, mit denen Banken starke Wertberichtigungen bestimmter Kategorien von Vermögenswerten vermeiden können.

(36) Die Kommission betont, dass die Risikoabschirmung in der Tat darauf abzielt, die HSH Nordbank vor dem Risiko einer künftigen [...], zu schützen. [...] Die Risikoabschirmung [...] erspart der Bank daher etwaige Maßnahmen zur Einhaltung aufsichtsrechtlicher Eigenkapitalanforderungen. Daher stellt die Risikoabschirmung eine Entlastungsmaßnahme dar und fällt in den Anwendungsbereich der Impaired-Assets-Mitteilung.

⁽⁹⁾ Siehe Fußnote 4.

⁽¹⁰⁾ Mitteilung der Kommission über die Behandlung wertgeminderter Aktiva im Bankensektor der Gemeinschaft (ABl. C 72 vom 26.3.2009, S. 1).

(37) Im Hinblick auf den von Deutschland vorgebrachten ratione temporis-Einwand erinnert die Kommission daran, dass sie unabhängig vom Zeitpunkt der Ausgestaltung oder der Anmeldung der Maßnahme die zum Zeitpunkt der Annahme der Entscheidung geltenden Rechtsvorschriften und Mitteilungen anwenden muss⁽¹¹⁾. Die Kommission hat dementsprechend im Zusammenhang mit der aktuellen Finanzkrise die Impaired-Assets-Mitteilung auch auf Maßnahmen angewendet, die vor der Veröffentlichung der Impaired-Assets-Mitteilung angenommen wurden⁽¹²⁾. Die Kommission ist der Auffassung, dass die Impaired-Assets-Mitteilung ohnehin auf die Risikoabschirmung anzuwenden ist, da die Risikoabschirmung nach der Veröffentlichung der Impaired-Assets-Mitteilung angemeldet wurde.

4.2.3 Quantifizierung des Beihilfelements

(38) Auf Grundlage der vorläufigen Würdigung kann der Beihilfebetrags aus der Rekapitalisierung und der Risikoabschirmung mit [5–13] Mrd. EUR veranschlagt und wie folgt aufgeschlüsselt werden:

— Die Kommission nimmt zu diesem Zeitpunkt an, dass der Beihilfebetrags einer Rekapitalisierungsmaßnahme bis zu 100 % betragen kann und daher dem Nennwert der Kapitalzufuhr gleichzusetzen ist.

— Der in der Risikoabschirmung enthaltene Beihilfebetrags ist auf der Grundlage der Impaired-Assets-Mitteilung festzulegen⁽¹³⁾. Der Beihilfebetrags entspricht der Differenz zwischen dem Übernahmewert und dem Marktwert der abgeschirmten Vermögenswerte, höchstens jedoch dem Nennwert der Garantie. Im vorliegenden Fall dürfte der Übernahmepreis [140–190] Mrd. EUR betragen, was dem Nennwert der insgesamt abgeschirmten Vermögenswerte ([140–190] Mrd. EUR) abzüglich des Erstverlustes von [2–5] Mrd. EUR entspricht. Es ist schwierig, den Marktwert des hauptsächlich aus Unternehmenskrediten bestehenden Portfolios zu bewerten. Die Kommission hält fest, dass sie in einer vorläufigen Prüfung externe Preisquellen (für extern bewertete Schuldverschreibungen), sofern vorhanden, herangezogen und diese auf das gesamte Portfolio hochgerechnet hat, und dabei von einer konstanten Deckungsquote der erwarteten Verluste⁽¹⁴⁾ ausgegangen ist. Auf diese Weise erhielt sie für das Portfolio eine geschätzte Obergrenze von [80–100] % des Nennwerts ([140–190] Mrd. EUR). Unter Berücksichtigung von Volatilitäten oder Risikoprämien aufgrund

des derzeitigen Umfelds würde eine weitere Prüfung wahrscheinlich einen niedrigeren Marktwert ergeben. Daher kommt die Kommission in ihrer vorläufigen Prüfung zu dem Schluss, dass der Marktwert [...] unter [150–200] Mrd. EUR liegt. Daher beläuft sich das in der Risikoabschirmung enthaltene Beihilfelement wahrscheinlich auf [2–10] Mrd. EUR.

— Bei der Berechnung des Beihilfelements sind die staatlichen Beihilfen zu berücksichtigen, die die Bank in jedweder Form erhalten hat⁽¹⁵⁾; d. h. im vorliegenden Fall muss die der HSH Nordbank im Rahmen der deutschen Garantieregelung gewährte Garantie ebenfalls berücksichtigt werden.

4.2.4 Vereinbarkeit der Risikoabschirmung mit dem Gemeinsamen Markt

Entlastungsfähigkeit der Vermögenswerte

(39) Zur Entlastungsfähigkeit von abgeschirmten Vermögenswerten heißt es in der Impaired-Assets-Mitteilung in Abschnitt 5.4, dass Entlastungsmaßnahmen eine klare Festlegung der wertgeminderten Vermögenswerte erfordern⁽¹⁶⁾ und dass dabei bestimmte Grenzen zu ziehen sind, damit die Vereinbarkeit mit dem Gemeinsamen Markt gewährleistet ist.

(40) Die Kommission hat Zweifel daran, ob das Portfolio die Entlastungsfähigkeitskriterien der Impaired-Assets-Mitteilung erfüllt, da nur ein kleiner Teil des abgeschirmten Portfolios direkt unter die in der Impaired-Assets-Mitteilung enthaltene Definition von wertgeminderten Vermögenswerten fällt (weniger als [4–7] % des Portfolios sind strukturierte Kreditprodukte). Der Großteil des Portfolios besteht aus Standardkrediten, dem Schwerpunkt der Bank ([100–150] Mrd. EUR bzw. [60–80] %), insbesondere Schiffs- und Luftfahrtfinanzierungen, festverzinsliche Standardprodukte ([15–30] Mrd. EUR bzw. [10–20] %), Schuldscheindarlehen ([10–20] Mrd. EUR bzw. [5–10] %) und Zahlungsgarantien ([4–10] Mrd. EUR bzw. [1–5] %). Die Elemente dieses Portfolios lauten auf verschiedene Währungen, u. a. USD, EUR und GBP. Zwar erkennt die Impaired-Assets-Mitteilung die Notwendigkeit eines pragmatischen und flexiblen Ansatzes bei der Auswahl der Form der Vermögenswerte für Entlastungsmaßnahmen an, die Kommission stellt jedoch die ‚wertgeminderte‘ Natur des im Portfolio enthaltenen Darlehensbestands in Frage, insbesondere in Anbetracht der Größe des Portfolios im Verhältnis zum gesamten Vermögensbestand. Das abgeschirmte Portfolio ist mit mehr als [50–80] % der gesamten Vermögenswerte der Bank ungewöhnlich groß.

(41) In diesem Zusammenhang weist die Kommission auf Randnummer 36 der Impaired-Assets-Mitteilung hin, in der der folgende allgemeine Grundsatz aufgestellt ist: Je weiter die Kriterien der Entlastungsfähigkeit für Entlastungsmaßnahmen gesteckt sind, desto umfangreicher muss die Umstrukturierung sein.

⁽¹¹⁾ Siehe die Entscheidung der Kommission vom 11. Dezember 2008 in der Beihilfesache C 334/07/P — Kommission gegen den Freistaat Sachsen (noch nicht veröffentlicht).

⁽¹²⁾ Siehe Entscheidung der Kommission in der Beihilfesache C 9/09/1960 — Beihilfen zugunsten von Dexia in Form einer Garantieübernahme für Obligationen und bestimmte Vermögenswerte sowie in Form einer Liquiditätshilfe und einer Kapitalerhöhung.

⁽¹³⁾ Unter Randnummer 39 der Impaired-Assets-Mitteilung wird betont, dass sich der aktuelle Marktwert erheblich vom Buchwert unterscheiden kann und dass für einige Vermögenswerte überhaupt kein Marktwert ermittelt werden kann, weil es keinen Markt gibt, und der Wert daher effektiv null ist.

⁽¹⁴⁾ Die Deckungsquote eines Kreditspreads drückt das Verhältnis des versicherungsmathematischen Spreads der erwarteten Verluste zum notierten CDS-Spread aus. Sie wird als über die Kreditstufen hinweg relativ konstant veranschlagt.

⁽¹⁵⁾ Fußnote 4 der Mitteilung der Kommission über die Wiederherstellung der Rentabilität und die Bewertung von Umstrukturierungsmaßnahmen im Finanzsektor im Rahmen der derzeitigen Krise (ABL C 195 vom 19.8.2009, S. 9).

⁽¹⁶⁾ Diese sind im Einklang mit Anhang III der Impaired-Assets-Mitteilung Körben zuzuordnen, die den Umfang der bestehenden Wertminderung widerspiegeln.

Transparenz und Offenlegung

- (42) Die Kommission hält fest, dass in Abschnitt 5.1 der Impaired-Assets-Mitteilung seitens der Banken für die Vermögenswerte, für die die Entlastung beantragt wird, ex ante uneingeschränkte Transparenz und volle Offenlegung der Wertminderung gefordert wird; Grundlage hierfür ist eine angemessene, von anerkannten unabhängigen Sachverständigen bestätigte und von der zuständigen Aufsichtsbehörde validierte Bewertung.
- (43) Hierzu stellt die Kommission fest, dass die Bewertungsberichte zwar von unabhängigen Sachverständigen erstellt wurden, jedoch nur einen Bruchteil des abgeschirmten Portfolios erfassten, und zwar einen großen Teil der strukturierten Kreditbesicherungen. Nach Randnummer 37 der Impaired-Assets-Mitteilung muss die HSH Nordbank eine von anerkannten unabhängigen Sachverständigen vorgenommene Bewertung des gesamten Portfolios vorlegen. Darüber hinaus hat Deutschland [...] bisher keine Validierung des Bewertungsprozesses und des Ergebnisses durch die BaFin zur Verfügung gestellt. Die Kommission stellt daher die Vereinbarkeit der Maßnahme im Hinblick auf Transparenz und Offenlegung mit der Impaired-Assets-Mitteilung in Frage.

Management der Vermögenswerte

- (44) Die Kommission weist im Hinblick auf das Management der Vermögenswerte darauf hin, dass in Abschnitt 5.6 der Impaired-Assets-Mitteilung eine klare funktionale und organisatorische Trennung zwischen der begünstigten Bank und ihren wertgeminderten Vermögenswerten gefordert wird, insbesondere in Bezug auf Verwaltung, Personal und Kunden. Die Kommission weist in diesem Zusammenhang darauf hin, dass es der Bank so ermöglicht werden sollte, sich auf die Wiederherstellung ihrer Rentabilität zu konzentrieren und etwaigen Interessenskonflikten vorzubeugen.
- (45) Hierzu stellt die Kommission fest, dass bisher kein Beleg für eine klare funktionale und organisatorische Trennung erbracht wurde, da alle abgeschirmten Vermögenswerte weiterhin in der Bilanzsumme der HSH Nordbank erscheinen und unter der direkten Verwaltung und Aufsicht der Bank stehen. Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf das Management von Vermögenswerten mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

Bewertung

- (46) Gemäß Abschnitt 5.5 der Impaired-Assets-Mitteilung ist ein korrektes und kohärentes Konzept für die Bewertung von Vermögenswerten von zentraler Bedeutung, um ungebührliche Wettbewerbsverzerrungen zu vermeiden und die Kohärenz der Bewertungsmethode sicherzustellen. Daher sollte die Bewertung der wertgeminderten Vermögenswerte vorab von der Kommission koordiniert werden. Hierzu hat die Kommission fachliche Hilfe durch die Sachverständigen der Europäischen Zentralbank angefordert und außerdem ihre eigenen externen Berater einbezogen.
- (47) Vermögenswerte sind auf der Basis ihres aktuellen Marktwerts und ihres tatsächlichen wirtschaftlichen Werts auf der Basis zugrundeliegender Cashflows zu bewerten. Der Übernahmewert bei Garantien für Vermögenswerte muss auf deren tatsächlichen wirtschaftlichen Wert beruhen, da-

mit sichergestellt ist, dass der Beihilfebetrug auf ein Minimum begrenzt und die Beihilfe so mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar ist. Pauschale Bewertungsabschläge (Haircuts) müssen in Erwägung gezogen werden, um einen Näherungswert für den tatsächlichen wirtschaftlichen Wert von Vermögenswerten zu erhalten, die so komplex sind, dass sich die Entwicklungen in der absehbaren Zeit im Grunde nicht zuverlässig vorhersagen lassen. Da nur eine Bewertung des strukturierten Kreditportfolios durch unabhängige Experten erfolgte und der Kommission keine ausreichenden Informationen über die Bewertung des tatsächlichen wirtschaftlichen Werts des gesamten Portfolios vorliegen, hat die Kommission derzeit Zweifel daran, ob die Maßnahme mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar ist.

- (48) Zur unabhängigen Bewertung des strukturierten Kreditteils des Portfolios stellt die Kommission zu diesem Zeitpunkt des Verfahrens ferner einige Annahmen der Bank in Frage, die sich auf die Wahl der für die Abzinsung von Cashflows herangezogenen Zinssätze und die Korrelation der im Portfolio enthaltenen Vermögenswerte beziehen. Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf die Bewertung mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

Lastenverteilung

- (49) Zur Gewährleistung der Lastenverteilung sollte laut Abschnitt 5.2 der Impaired-Assets-Mitteilung von der Bank verlangt werden, dass sie durch Rückholklauseln (sogenannte Claw-Back-Klauseln) oder durch eine Erstverlust-Klausel, wonach der Erstverlust zu mindestens 10 % von der Bank getragen wird, und durch eine Restverlust-Klausel, wonach die Bank alle zusätzlichen Verluste zu mindestens 10 % trägt, für einen Teil der Verluste oder Risiken aufkommt.
- (50) In diesem Zusammenhang weist die Kommission darauf hin, dass der Erstverlustanteil von [2—5] Mrd. EUR lediglich [1—5] % des abgeschirmten Portfolios entspricht. Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf die Lastenverteilung mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

Vergütung

- (51) Randnummer 21 der Impaired-Assets-Mitteilung zufolge ist eine angemessene Vergütung eine weitere Voraussetzung für die Lastenverteilung. Wie in Anhang IV dargelegt, soll sie sicherstellen, dass bei der Festsetzung des Preises für die Entlastung von Vermögenswerten in jedem Fall eine Vergütung für den Staat vorzusehen ist, die dem Risiko künftiger Verluste, die über das im tatsächlichen wirtschaftlichen Wert ausgedrückte Risiko hinausgehen, angemessen Rechnung trägt.
- (52) Für die von den Bundesländern gewährte Übernahme der Garantie bezahlt die Bank eine Gebühr von [3—6] % des Nennwerts. Die Kommission weist darauf hin, dass Deutschland zwei voneinander unabhängige Argumente für die Höhe der Garantiegebühr vorbringt.

(53) Das erste Argument bezieht sich auf die Berechnung der Entlastung der risikogewichteten Vermögenswerte, die mit der Garantie einhergeht. Deutschland hat mitgeteilt, dass sich die implizite Entlastung der risikogewichteten Vermögenswerte im Rahmen der Risikoabschirmung auf [15–60] Mrd. EUR beläuft. Die Bank macht geltend, dass eine Zielrendite von [8–11] % für eine langfristige Rentabilität notwendig ist, was bedeutet, dass die Wirkung der Maßnahme einer direkten Kapitalzufuhr von [1–6] Mrd. EUR entspricht. Die Bank folgert, dass eine Kapitalrendite von 10 % abzüglich eines risikofreien Zinssatzes eine angemessene Vergütung für eine entsprechende Kapitalzufuhr darstellt. Als risikofreien Zinssatz schlägt die HSH Nordbank den Zinssatz der 30-jährigen deutschen Staatsanleihen von derzeit 3,533 % vor, woraus sich eine Gebühr von [4–7] % auf [1–6] Mrd. EUR⁽¹⁷⁾ bzw. [2–5] % auf den Nennwert der Garantie (10 Mrd. EUR)⁽¹⁸⁾ ergibt. Deutschland leitet daraus ab, dass eine Gebühr von [3–6] % ausreichen sollte, um die Anforderungen der Impaired-Assets-Mitteilung zu erfüllen. Die Kommission stellt bei dieser Argumentation die Anwendung des Zinssatzes für die 30-jährigen deutschen Staatsanleihen als risikofreien Zinssatz in Frage, der für die Preisfestsetzung einer Garantie mit 5-jähriger Laufzeit nicht angemessen erscheint⁽¹⁹⁾.

(54) Bei der zweiten, direkteren Methode der Preisfestsetzung wird davon ausgegangen, dass eine Zweitverlusttranche mit Attachment-Punkten bei [3–5] Mrd. EUR ([1–3] % der erwarteten Forderung zum Zeitpunkt des Ausfalls — EAD (Exposure at Default)) und bei [12–14] Mrd. EUR ([5–10] % des EAD) ein BBB-Rating zur Folge hätte. [...], Berater der HSH Nordbank, machte geltend, dass Ende 2008 bei Transaktionen mit strukturierten Collateralised Loan Obligations (CLO) mit allgemeinen Attachment-Punkten von [10–25] % ein BBB-Rating hätte erreicht werden können. [...] wendete dann aber durchschnittliche CDS-Spreads über einen historischen Zeitraum (vor der Krise) an, um einen durchschnittlichen CDS-Spread von [3–6] % zu erhalten. Da das abgeschirmte Portfolio den Großteil der derzeitigen Vermögenswerte der HSH Nordbank umfasste, sollte, so [...] weiter, das Portfolio-Rating dem Rating der HSH Nordbank entsprechen.

(55) Die Kommission hat Zweifel an der zweiten Argumentationslinie. Da das Portfolio nicht eingehend geprüft wurde, ist schwer nachzuvollziehen, warum einige strukturierte Transaktionen, die Ende 2008 vorgenommen wurden, sich auf Portfolios beziehen sollten, die ähnliche Merkmale wie das Portfolio der HSH Nordbank aufweisen. Des Weiteren besteht kein Zusammenhang zwischen den Attachment-Punkten bei [10–25] % der betreffenden strukturierten CLO-Transaktionen und den Attachment-Punkten von [1–4] — [6–10] % der Garantie. Ferner beruht das Rating der HSH Nordbank auf einer Analyse ihrer gesamten Bilanzsumme und nicht nur ihres Vermögensbestands. Es besteht nicht notwendigerweise eine direkte Verbindung

zwischen dem Rating des Vermögenswerte-Portfolios der Bank und ihrer davon unabhängigen Kreditwürdigkeit.

(56) Die Kommission hat daher Zweifel, ob die Maßnahme im Hinblick auf die Preisfestsetzung mit der Impaired-Assets-Mitteilung vereinbar ist.

4.2.5 Der Umstrukturierungsplan

Wiederherstellung der Rentabilität

(57) Im vorliegenden Fall ist nach Auffassung der Kommission eine umfassende Umstrukturierung erforderlich, weil eine [...] Bewertung der abgeschirmten Vermögenswerte nach den in der Impaired-Assets-Mitteilung dargelegten Grundsätzen ohne staatliches Eingreifen [...]. Eine umfassende Umstrukturierung ist auch deshalb erforderlich, weil die HSH staatliche Beihilfen von insgesamt rund [3–13] Mrd. EUR in Form einer Kapitalzufuhr und einer Entlastungsmaßnahme für wertgeminderte Vermögenswerte erhalten hat, was etwa [2–10] % seiner RWA ausmacht und somit den unter Randnummer 55 der Impaired-Assets-Mitteilung festgelegten Schwellenwert von 2 % der gesamten risikogewichteten Aktiva übersteigt.

(58) Wie die Kommission in ihrer Umstrukturierungsmitteilung⁽²⁰⁾ dargelegt hat, muss der Umstrukturierungsplan die Wiederherstellung der Rentabilität des Unternehmens innerhalb einer angemessenen Frist ermöglichen. Diesbezüglich begrüßt die Kommission, dass die HSH Nordbank die Absicht hat, sich auf ihre Kerngeschäftsfelder zu konzentrieren und ihr Nicht-Kerngeschäft sowie risikoträchtigere Aktivitäten aufzugeben oder deutlich zu reduzieren.

(59) Die Kommission hat jedoch Zweifel daran, ob die HSH Nordbank in der Lage sein wird, ihre langfristige Rentabilität wiederherzustellen. Hinsichtlich der Finanzierung stellt die Kommission fest, dass die HSH zwar die Funktion einer Sparkassenzentralbank wahrnimmt, aber keinen Zugang zu Privatkundeneinlagen hat. Die HSH ist somit bei der Refinanzierung [...] auf den Geld- und Kapitalmarkt angewiesen. [2012–2015] müssen mehr als [60–110] Mrd. EUR auf dem Geld- und Kapitalmarkt refinanziert werden. Die Kommission hat somit Zweifel daran, ob die derzeitige Refinanzierungsstrategie für sich allein [...] tragfähig ist.

(60) Nach dem vorgelegten Umstrukturierungsplan beabsichtigt die HSH Nordbank, ihre Position im Firmenkundengeschäft und im Private Banking in Norddeutschland auszubauen. In diesem Segment werden [...] höhere Wachstumsraten prognostiziert als auf den entsprechenden Basismärkten. Die Kommission stellt fest, dass die Finanzkrise durch den Markteintritt anderer Banken in einigen Geschäftsfeldern zu mehr Wettbewerbsdruck geführt hat⁽²¹⁾. Wenn die Bank ihre Marktposition im Firmenkundengeschäft (wo sie in ihrer Region bereits einen Marktanteil von rund [...] % hat) ausbauen will, muss sie im Neugeschäft mit anderen Banken in Wettbewerb treten, die ihre Geschäftsmodelle ebenfalls wieder auf die traditionellen Bankgeschäfte ausrichten. Es wird sich dabei um einen

⁽¹⁷⁾ Siehe Anhang IV der Impaired-Assets-Mitteilung: Die erforderliche Zielrendite könnte sich an der Vergütung orientieren, die bei Rekapitalisierungsmaßnahmen notwendig wäre, die in ihrem Umfang den Eigenkapitalwirkungen der geplanten Entlastungsmaßnahme entsprechen.

⁽¹⁸⁾ [4–7] % von [5–8] Mrd. EUR entsprechen [300–400] Mrd. EUR bzw. [3–4] % von 10 Mrd. EUR.

⁽¹⁹⁾ Die Rendite der 5-jährigen Staatsanleihen betrug am Bewertungstag etwa 2,31 %, was bei dieser Berechnung zu einer impliziten Garantierprämie von [2–6] % auf 10 Mrd. EUR führen würde.

⁽²⁰⁾ Mitteilung der Kommission über die Wiederherstellung der Rentabilität und die Bewertung von Umstrukturierungsmaßnahmen im Finanzsektor im Rahmen der derzeitigen Krise (ABl. C 195 vom 19.8.2009, S. 9).

⁽²¹⁾ [...], Bericht über den Umstrukturierungsplan der HSH, im Auftrag des SoFFin erstellt.

Preiswettbewerb handeln und die Margen werden gering sein, so dass es zweifelhaft erscheint, ob das im Umstrukturierungsplan prognostizierte Wachstum tatsächlich erzielt werden kann. Insbesondere aufgrund des zu erwartenden Wettbewerbszuwachses ist es daher fraglich, ob die zugrunde liegende Hypothese steigender Margen zutreffend ist.

- (61) Die zweite Säule des Umstrukturierungsplans der HSH bildet die Finanzierung von Geschäftsfeldern wie Shipping und Transport, die von Natur aus volatil sind. [...] Die HSH geht davon aus, dass der Wettbewerb in diesen Bereichen abnehmen wird. Wachstum und Rendite in diesen Bereichen sind jedoch eher moderat, so dass es fraglich erscheint, ob die HSH auf den betreffenden Märkten, auf denen sie bereits vergleichsweise hohe Marktanteile besitzt, expandieren kann.
- (62) Die dritte Säule (Kapitalmarktaktivitäten) wurde von der Bank in den vergangenen Jahren stark ausgebaut. [...] Stattdessen stieg die Bank in nicht-kundenabhängige Kapitalmarktaktivitäten wie Eigenhandel bzw. Arbitragegeschäfte ein [...]. Aktivitäten, die wie der Eigenhandel und Arbitragegeschäfte zur Krise beigetragen haben, sollten künftig auf das Minimum beschränkt werden. Sie sind in begrenztem Umfang erforderlich, um Wholesale-Kunden eine vollständige Produktpalette anbieten zu können oder um die Refinanzierung im internationalen Geschäft zu unterstützen. [...]
- (63) Im zugrundeliegenden Geschäftsplan sind [...] Wachstumsraten auf volatilen Märkten und in Geschäftsbereichen veranschlagt, die für die bisherigen Verluste verantwortlich sind. [...]: die Konzentration auf zyklische Geschäftsfelder und die Abhängigkeit von der Refinanzierung auf dem Geld- und Kapitalmarkt. Daher ist auch die Annahme, dass die Bank [2011—2014] wieder ihr früheres A-Rating erhalten wird, möglicherweise nicht realistisch. [...]
- (64) Ferner stellt sich die Frage, ob strategische Kohärenz gewährleistet ist. [...] Angesichts der [...] Anfälligkeit der Bank auf den Kredit- und Refinanzierungsmärkten hat die Kommission Zweifel daran, ob das Geschäftsmodell der HSH [...] langfristig tragfähig ist.

Eigenbeitrag

- (65) Zum Eigenbeitrag stellt die Kommission fest, dass der Umstrukturierungsplan keine weitreichenden Vorschläge enthält. Die Bank leistet durch Aufgabe bestimmter Aktivitäten einen gewissen Beitrag, doch der Umfang der Eigenleistung bleibt vage.
- (66) Die Kommission hat Zweifel daran, ob die Kapitalzufuhr mit einer angemessenen Lastenverteilung erfolgt ist. Die Kommission stellt fest, dass die Kapitalzufuhr von 3 Mrd. EUR durch die Ausgabe stimmberechtigter Stammaktien (Core-Tier-1-Kapital) erfolgte. Der Bezugspreis der neuen Aktien im Gesamtwert von 3 Mrd. EUR wurde auf der Grundlage einer Bewertung der Bank durch [...] festgelegt, die eine Unternehmenswertbandbreite zwischen [1,5—3,5] Mrd. EUR und [2—4] Mrd. EUR ([18—28] EUR pro Aktie) ergab. Auf der Grundlage der Bewertung liegt der Durchschnittswert der HSH bei [1,5—4] Mrd. EUR ([18—28] EUR pro Aktie). Da die im Geschäftsplan der HSH prognostizierten Gewinne für den Zeitraum 2009—2012 nicht ausreichten, um auf alle Stammaktien 10 % Dividende zu zahlen, wurde der Ausgabebetrag der neuen Stammaktien durch einen Abschlag in Höhe der im

Zeitraum 2009—2012 nicht gezahlten Dividende von 10 % ([3—6] EUR pro Aktie) verringert. Der von den Ländern zu zahlende Bezugspreis wurde dementsprechend auf 19 EUR festgesetzt.

- (67) Nach der vorläufigen Prüfung der Kapitalzufuhr vertritt die Kommission die Auffassung, dass der Bezugspreis der neuen Aktien [...] überhöht ist. Die Kommission ist ferner der Ansicht, dass der von [...] vorgenommenen Bewertung der HSH Nordbank ein Geschäftsplan zugrunde liegt, der [...] zu optimistisch ist und [...] Faktoren außer Acht lässt. [...] ⁽²²⁾ selbst widerlegte in der Folge die Feststellungen seines eigenen Berichts, indem das Unternehmen darauf hinwies, dass der Geschäftsplan zu optimistisch erscheine, dass das anstehende Beihilfekontrollverfahren bei der Kommission erhebliche Auswirkungen auf die Bank haben könnte und dass die von S&P vorgenommene Herabstufung der HSH von A auf BBB+ bei der Bewertung nicht berücksichtigt worden sei.
- (68) Mit dem Downrating der HSH [...] brachte S&P zum Ausdruck, dass die Bank nach Ansicht von S&P weiterhin unter erheblichem finanziellem Stress steht. S&P trug auch den strategischen Herausforderungen der HSH als großer Geschäftsbank Rechnung, die auf Nischenmärkte mit zyklischen Schwankungen konzentriert ist und für ihre hohe Bilanzsumme [...] auf die Refinanzierung auf dem Geld- und Kapitalmarkt zurückgreift. S&P berücksichtigte ferner anhaltende Verwerfungen auf den Kernmärkten der HSH (vor allem Schiffsfinanzierung und Gewerbeimmobilien) und den erheblichen Umstrukturierungsbedarf der Bank.
- (69) Die Berücksichtigung des Downratings der HSH Nordbank hätte somit die Bewertung [...] beeinflusst und zur Festsetzung eines [...] niedrigeren Wertes geführt. Aufgrund der kritischen Entwicklungen in den für das HSH-Geschäftsmodell relevanten Sektoren und der Refinanzierungsschwierigkeiten auf den Kapitalmärkten zeigte sich [...] bezüglich der Zukunft der Bank eher pessimistisch.
- (70) [...]
- (71) Ferner stellt die Kommission fest, dass nicht die Abschlüsse vorgenommen wurden, die angesichts des Umfangs der Kapitalzufuhr, des schwierigen Marktumfelds sowie der Tatsache, dass die HSH nicht börsennotiert ist, [...]. Bei vergleichbaren Kapitalzuführungen erfolgten Abschlüsse in Höhe von 30 % bis 60 %.
- (72) Aufgrund dieser Feststellungen ist die Kommission der Auffassung, dass der Wert der Bank vor der Kapitalzufuhr und der Übernahme der Garantie [...] betrug oder [...] war. Somit haben die beiden Länder mit 19 EUR einen viel zu hohen Preis für die neuen Aktien gezahlt. Die Kommission vertritt daher den vorläufigen Standpunkt, dass die Eigentümer, die sich nicht an der Rettungsbeihilfe beteiligt haben (die neun von Flowers beratenen Investorengruppen und die Sparkassen) und trotzdem weiterhin 9,19 % bzw. 4,73 % an der HSH Nordbank halten, unverhältnismäßig stark von der Rettungsbeihilfe profitiert haben, weil ihre Anteile nicht völlig verwässert wurden.

⁽²²⁾ [...], Indikative Unternehmensbewertung der HSH Nordbank AG vom 31. März 2009, Update vom 15. Mai 2009, S. 151.

- (73) Sollte die HSH Nordbank nicht eine echte Einbindung der neun von Flowers beratenden Investorengruppen und der Sparkassen in die Lastenverteilung vorschlagen, könnte sich die Kommission gezwungen sehen, von den neun von Flowers beratenden Investorengruppen und den Sparkassen die vermutlich rechtswidrige Beihilfe zurückzufordern.
- (74) Außerdem sind keine klaren Vorschläge hinsichtlich der Aktionäre unterbreitet worden. Bereits in der Entscheidung über die Rettungsbeihilfe hat Deutschland zugesagt, dass die HSH aufgrund ihrer massiven Verluste keine Kupons für ihre Hybrid-Kapitalinstrumente ausschütten wird. Die Kommission verlangt, dass an dieser Lastenverteilung festgehalten wird, solange es im Ermessen der Bank liegt, ob sie für Hybrid-Kapitalinstrumente Kupons zahlt. Ferner ist die Kommission der Auffassung, dass bei diesen Instrumenten eine Verlustbeteiligung [...].
- (75) Aufgrund dieser Feststellungen hat die Kommission Zweifel daran, ob die Beihilfe auf das erforderliche Minimum beschränkt ist und die Lastenverteilung im Rahmen der Umstrukturierung ausreichend ist.

4.2.6 Vermeidung unzumutbarer Wettbewerbsverfälschungen

- (76) Gemäß Randnummer 30 der Umstrukturierungsmitteilung richten sich Art und Form der Maßnahmen zur Begrenzung von Wettbewerbsverzerrungen nach der Höhe der Beihilfe und den Bedingungen und Umständen, unter denen die Beihilfe gewährt wurde, sowie nach den Merkmalen des Marktes oder der Märkte, auf dem bzw. denen die begünstigte Bank tätig sein wird. Es wurden keine nennenswerten Maßnahmen zur Begrenzung der wettbewerbsverzerrenden Wirkung der Beihilfe vorgeschlagen. Insbesondere bei der Abbaubank prüft die HSH Nordbank weiterhin Alternativen und sucht nach einer anderen Lösung, [...].
- (77) Die Bank betrachtet die Aufgabe nicht-strategischer Geschäftsfelder (insbesondere Energy USA, Immobilienfinanzierung in New York und Westeuropa) und die damit einhergehende Verringerung ihrer Bilanzsumme, die Veräußerung der [...] und der [...], die Schließung von [...] Niederlassungen bzw. Repräsentanzen im Ausland und die deutliche Verkleinerung der Niederlassungen in [...] als Maßnahmen zur Vermeidung etwaiger Wettbewerbsverfälschungen.
- (78) Die Kommission begrüßt, dass die HSH Nordbank ihre Bilanzsumme und ihre risikogewichteten Aktiva deutlich verringern wird, hält jedoch die vorgenannten Maßnahmen nicht für ausreichend, da diese Schrumpfung wie in anderen Bankenfällen auch zu einem erheblichen Teil allein schon zur Wiederherstellung der Rentabilität erforderlich ist. Daher hat die Kommission Zweifel daran, ob es sich um Maßnahmen handelt, die wirklich auf die Begrenzung von Wettbewerbsverzerrungen abzielen.
- (79) Für Tochtergesellschaften wie die [...] und die [...] liegen der Kommission nur Zieldaten für deren Veräußerung vor, nicht aber feste Zusicherungen, dass die Gesellschaften bis Ende [2012—2015] auch tatsächlich verkauft werden. Da die Kommission nicht sicher ist, nach welchem Zeitplan diese Maßnahmen durchgeführt werden sollen, hat sie Zweifel daran, inwieweit sich damit Wettbewerbsverzerrungen wirksam vermeiden lassen.

- (80) Die Kommission begrüßt außerdem die Zusicherung, dass nicht damit geworben wird, dass die Bank staatliche Beihilfen erhalten hat. Dies ist jedoch nicht ausreichend, um die Wettbewerbsverzerrungen zu begrenzen, und die Kommission erwartet, dass insbesondere mit Blick auf Norddeutschland weitere Verhaltensaufgaben oder strukturelle Maßnahmen vorgesehen werden (z. B. Verpflichtung, dass der Kapitalentlastungseffekt in die Kreditversorgung der Realwirtschaft und nicht in die Finanzierung einer Wachstumsstrategie — insbesondere nicht von Übernahmen — fließt, Verzicht auf Preisführerschaft oder Zusicherung von Beschränkungen bei der Dividendenpolitik bzw. Obergrenzen für Managementvergütungen).

4.3 Verlängerung der Risikoabschirmung

- (81) Da Deutschland der Kommission im Einklang mit den Leitlinien für Rettungs- und Umstrukturierungsbeihilfen und mit Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe b EG-Vertrag einen Umstrukturierungsplan übermittelt hat, wird die Rettungsbeihilfe bis zum Erlass einer abschließenden Entscheidung der Kommission über den Umstrukturierungsplan verlängert.

4.4 Schlussfolgerung

- (82) Aufgrund der vorstehenden Feststellungen kommt die Kommission zu dem vorläufigen Schluss, dass die vorgenannten Maßnahmen Deutschlands zugunsten der HSH eine staatliche Beihilfe darstellen. Die Kommission ist der Auffassung, dass es sich dabei um eine Rettungsbeihilfe handelt, hat jedoch Zweifel daran, ob diese Beihilfe gemäß Artikel 87 Absatz 3 EG-Vertrag als mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar angesehen werden kann.

5. ENTSCHEIDUNG

Aufgrund der vorstehenden Feststellungen hat die Kommission entschieden, das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag zu eröffnen, um zu prüfen, ob die Maßnahme bezüglich Abgrenzung der entlastungsfähigen Vermögenswerte, Bewertung (einschließlich Bewertungsmethode), Vergütung und Verwaltung von Vermögenswerten die Voraussetzungen der Mitteilung über die Behandlung wertgeminderter Aktiva erfüllt, und die zunächst für sechs Monate erteilte Genehmigung der Maßnahme bis zum Erlass einer abschließenden Entscheidung zu verlängern. Ferner wird die Kommission die für die Rekapitalisierungsmaßnahme geltenden Voraussetzungen, die Lastenverteilung und die erforderlichen Maßnahmen zur Begrenzung von Wettbewerbsverzerrungen prüfen.

Sollte die Kommission zu dem Ergebnis gelangen, dass den Eigentümern der Bank, die sich nicht an den Rettungsmaßnahmen beteiligt haben, d. h. dem Sparkassen- und Giroverband für Schleswig-Holstein, der Schleswig-Holsteinischen Sparkassen-Vermögensverwaltungs- und Beteiligungs GmbH & Co. KG und den neun von J.C. Flowers & Co. LLC beratenden Investorengruppen, eine rechtswidrige Beihilfe gewährt wurde und dass der endgültige Umstrukturierungsplan keine angemessenen Maßnahmen der Lastenverteilung vorsieht, um einen Ausgleich für diese rechtswidrige Beihilfe zu schaffen, wird sie die rechtswidrige Beihilfe von den Sparkassen und den neun von Flowers beratenden Investorengruppen zurückfordern.

Die Kommission fordert Deutschland auf, zusätzlich zu den bereits vorgelegten Dokumenten alle für die Prüfung der Vereinbarkeit der Beihilfe benötigten Informationen und Daten zu übermitteln. Insbesondere benötigt die Kommission

- eine Bewertung des abgeschirmten Portfolios durch externe Gutachter und
- einen genauen Zeitplan für die Durchführung der einzelnen Maßnahmen mit einer verbindlichen Frist für die Umsetzung des Umstrukturierungsplans in seiner Gesamtheit.

Deutschland wird ersucht, den potenziellen Beihilfeempfängern unverzüglich eine Kopie dieses Schreibens zuzuleiten.

Die Kommission erinnert Deutschland an die aufschiebende Wirkung von Artikel 88 Absatz 3 EG-Vertrag und verweist

auf Artikel 14 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates, dem zufolge alle rechtswidrigen Beihilfen vom Empfänger zurückgefordert werden können.

Die Kommission weist Deutschland darauf hin, dass sie die Beteiligten durch die Veröffentlichung dieses Schreibens mit einer Zusammenfassung im Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften über die Beihilfesache unterrichten wird. Außerdem wird sie die Beteiligten in den EFTA-Staaten, die das EWR-Abkommen unterzeichnet haben, durch die Veröffentlichung einer Bekanntmachung in der EWR-Beilage zum *Amtsblatt der Europäischen Union* und die EFTA-Überwachungsbehörde durch Übermittlung einer Kopie dieses Schreibens von dem Vorgang in Kenntnis setzen. Alle Beteiligten werden aufgefordert, ihre Stellungnahme innerhalb von zwei Wochen nach dem Datum dieser Veröffentlichung abzugeben."

Förhandsanmälan av en koncentration
(Ärende COMP/M.5705 – Marfrig Alimentos/Seara)

(Text av betydelse för EES)

(2009/C 281/14)

1. Kommissionen mottog den 16 november 2009 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽¹⁾, genom vilken företaget Marfrig Alimentos (Brasilien), på det sätt som avses i artikel 3.1 b i förordningen förvärvar fullständig kontroll över företaget Seara (Brasilien) genom förvärv av tillgångar.

2. De berörda företagen bedriver följande affärsverksamhet:

- Marfrig Alimentos: Framställning av livsmedel, särskilt livsmedel som framställts från djurprotein,
- Seara: Uppfödning av kyckling och gris för slakt, och produktion av obearbetade och bearbetade kyckling- och fläskprodukter i Brasilien samt export av kycklingprodukter till Europa.

3. Kommissionen har vid en preliminär granskning kommit fram till att den anmälda koncentrationen kan omfattas av förordning (EG) nr 139/2004, dock med det förbehållet att ett slutligt beslut i denna fråga fattas senare.

4. Kommissionen uppmanar berörda tredje parter att till den lämna eventuella synpunkter på den föreslagna koncentrationen.

Synpunkterna ska ha kommit in till kommissionen senast tio dagar efter detta offentliggörande. Synpunkterna kan sändas till kommissionen per fax (+32 22964301 eller 22967244) eller per post, med angivande av referens COMP/M.5705 – Marfrig Alimentos/Seara, till

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registratorskontoret "Företagskoncentrationer och -fusioner"
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

Förhandsanmälan av en koncentration
(Ärende COMP/M.5690 – Occidental Petroleum Corporation/Phibro)
Ärendet kan komma att handläggas enligt ett förenklat förfarande
(Text av betydelse för EES)
(2009/C 281/15)

1. Kommissionen mottog den 13 november 2009 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽¹⁾, genom vilken företaget Occidental Petroleum Corporation (*Occidental*, Förenta staterna), på det sätt som avses i artikel 3.1 b) i förordningen, förvärvar fullständig kontroll över företaget Phibro LLC (*Phibro*, Förenta staterna), som tillhör koncernen Citigroup, genom förvärv av aktier.

2. De berörda företagen bedriver följande affärsverksamhet:

— Occidental: Prospektering och produktion av olja och gas, tillverkning och försäljning av vissa kemikalier,

— Phibro: Handel med olja, gas, metaller, råvaror och råvaruderivat.

3. Kommissionen har vid en preliminär granskning kommit fram till att den anmälda koncentrationen kan omfattas av förordning (EG) nr 139/2004, dock med det förbehållet att ett slutligt beslut i denna fråga fattas senare. Det bör noteras att detta ärende kan komma att handläggas enligt ett förenklat förfarande, i enlighet med kommissionens tillkännagivande om ett förenklat förfarande för handläggning av vissa koncentrationer enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽²⁾.

4. Kommissionen uppmanar berörda tredje parter att till den lämna eventuella synpunkter på den föreslagna koncentrationen.

Synpunkterna ska ha kommit in till kommissionen senast tio dagar efter detta offentliggörande. Synpunkterna kan sändas till kommissionen per fax (+32 22964301 eller 22967244) eller per post, med angivande av referens COMP/M.5690 – Occidental Petroleum Corporation/Phibro, till

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registratorskontoret "Företagskoncentrationer och -fusioner"
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56, 5.3.2005, s. 32.

V Yttranden

FÖRFARANDE FÖR GENOMFÖRANDE AV KONKURRENSPOLITIKEN

Kommissionen

2009/C 281/13	Statligt stöd – Tyskland – Statligt stöd C 29/09 (f.d. N 503/09) – HSH Nordbank AG – Tyskland – Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter ⁽¹⁾ 42
2009/C 281/14	Förhandsanmälan av en koncentration (Ärende COMP/M.5705 – Marfrig Alimentos/Seara) ⁽¹⁾ 53
2009/C 281/15	Förhandsanmälan av en koncentration (Ärende COMP/M.5690 – Occidental Petroleum Corporation/Phibro) – Ärendet kan komma att handläggas enligt ett förenklat förfarande ⁽¹⁾ 54

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

PRENUMERATIONSPRISER 2009 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 000 euro per år (*)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	100 euro per månad (*)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	700 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	70 euro per månad
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	400 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	40 euro per månad
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	500 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, cd-rom, 2 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	360 euro per år (= 30 euro per månad)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

(*) Lösnummerpris: 1–32 sidor: 6 euro
33–64 sidor: 12 euro
Mer än 64 sidor: Priset varierar

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig cd-rom med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Försäljning och prenumeration

Publikationsbyrån ger ut publikationer för försäljning som kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV